Từ Sách TỰ HỌC GUITAR

theo Phương Pháp đơn giản nhất

LÊ NHẤT PHƯƠNG

GUITAR BASS

Phong cách Châu Mỹ

Hướng dẫn thật cụ thể Lý Thuyết và các Kỹ Thuật Căn Bản của Guitar Bass theo phong cách Châu Mỹ - 81 Bài Thực Hành gồm những Tác Phẩm Nổi Tiếng

> NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP Thành phố Hồ Chí Minh



TỰ HỌC GUITAR BASS Phong cách Châu Mỹ

LÊ NHẤT PHƯƠNG

GUITAR BASS Phong cách Châu Mỹ

Hướng dẫn thật cụ thể Lý Thuyết và các Kỹ Thuật Căn Bản của Guitar Bass theo phong cách Châu Mỹ - 30 Bài Thực Hành gồm những Tác Phẩm Nổi Tiếng

TỰ HỌC GUITAR BASS PHONG CÁCH CHÂU MỸ Lê Nhất Phương

Chịu trách nhiệm xuất bản: TRẨN ĐÌNH VIỆT

Biên tập : THÀNH NAM Sửa bản in : HUỲNH NGA Trình bày : BÍCH THỦY Bìa : THIỆN THIỆN

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP TP. HỒ CHÍ MINH

62 Nguyễn Thị Minh Khai - Q.1 Điện thoại: 8.225.340 - 8.296.764 - 8220405 - 8296713 - 8223637 Fax: 84.8.8222726 - Email: nxbtphcm@bdvn.vnd.net

Thực hiện liên kết: Công ty TNHH TM & DV VH THIỀN VƯƠNG

LỜI NÓI ĐẦU

Guitar Bass là một nhạc cụ hầu như không thể thiếu trong các ban nhạc. Sự góp mặt của Guitar Bass làm giàu âm sắc trong các buổi hòa nhạc. Đối với giòng nhạc châu Mỹ, Guitar Bass càng đóng một vai trò quan trọng hơn. Có những nghệ sĩ cả đời chỉ chuyên tâm nghiên cứu Guitar Bass mà thôi, ở Việt Nam chúng ta cũng có những nghệ sĩ nổi tiếng về Guitar Bass đến nỗi chữ Bass gắn liền với nghệ danh của họ.

Chúng tôi biên soạn tập sách này với mục đích truyền lại niềm đam mê cho các bạn trẻ và các bạn đọc yêu thích Guitar Bass.

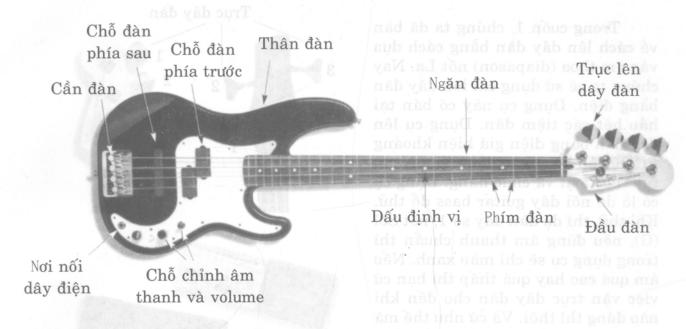
Tập sách được phân thành các đề mục cụ thể thích hợp với từng cấp độ hiểu biết âm nhạc của các bạn đọc.

Mọi chỉ dẫn đều được hướng dẫn bằng hình ảnh cụ thể, các bài học đều được minh họa bằng các bài tập giúp các bạn đọc có thể thực hành ngay sau khi đọc xong phần lý thuyết.

Tuy đã rất cố gắng trong công tác biên soạn nhưng chắc chắn tập sách này không thể tránh khỏi một số những sai sót nhất định. Vì vậy chúng tôi rất mong sự đóng góp chân thành từ phía các bậc đàn anh và các bạn đọc để lần tái bản sau được tốt hơn. Xin thành thật cảm ơn.

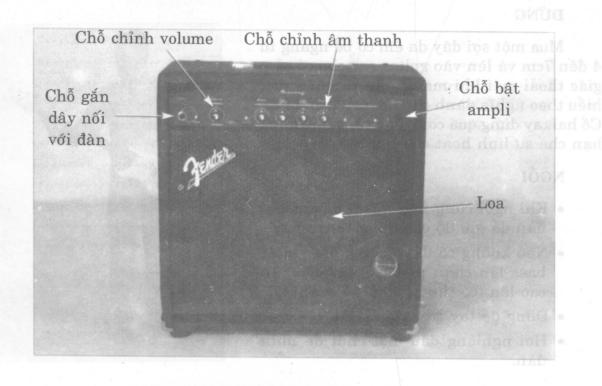
Người biên soạn

CÂY GUITAR BASS ĐIỆN



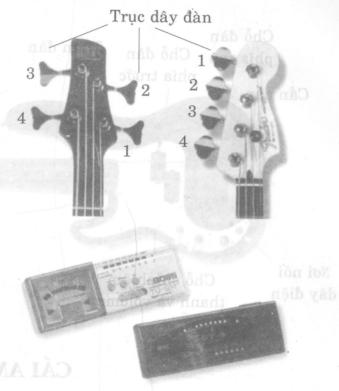
CÁI AMPLI

Để nghe rõ, phải gắn guitar bass với cái ampli bằng một sợi dây nối. Trước khi mở ampli thì cái núm volume của ampli phải tắt hoặc mũi núm đặt ở vị trí ngược với chiều kim đồng hồ. Mũi núm của âm thanh phải để ở vị trí kiểu 12 giờ. Bây giờ mở ampli lên và nhớ chỉnh vừa đủ nghe, đừng để quá lớn.



CÁCH LÊN DÂY ĐÀN

Trong cuốn 1, chúng ta đã bàn về cách lên dây đàn bằng cách dựa vào âm thoa (diapason) nốt La. Nay chúng ta sẽ sử dụng cái lên dây đàn bằng điện. Dung cu này có bán tại hầu hết các tiệm đàn. Dung cu lên dây đàn bằng điện giá hiện khoảng từ 300 đến 500 ngàn đồng Việt Nam, tùy theo loại và chức năng. Dung cu có lỗ để nối dây guitar bass để thử. Khi thử, thí dụ đàn dây số 1, nốt Sol (G), nếu đúng âm thanh chuẩn thì trong dung cu sẽ chỉ màu xanh. Nếu âm quá cao hay quá thấp thì ban cứ việc văn truc dây đàn cho đến khi nào đúng thì thôi. Và cứ như thế mà thử các dây số 2 (Re), dây số 3 (La) và số 4 (Mi). Đây là cách lên dây chính xác nhất.



Dụng cụ lên dây đàn điện (một số có luôn máy đánh nhịp - métronome)

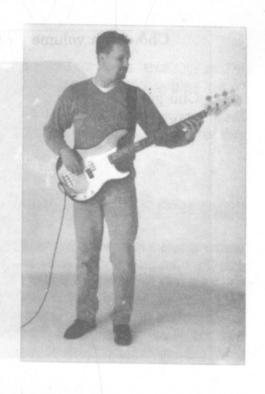
MAG HAÀG TƯ THẾ ĐÁNH ĐẦN

ĐỨNG

Mua một sợi dây da êm có bề ngang từ 4 đến 7cm và lèn vào guitar sao cho có cảm giác thoải mái khi mang. Thoải mái ở đây hiểu theo nghĩa dành cho hai tay trái, phải. Cổ hai tay đừng quá cong hay cứng để không hạn chế sự linh hoạt của hai tay.

NGÔI

- Khi ngôi cũng nên mang dây quàng đàn để giữ độ cao đúng thoải mái.
- Nếu không có dây quàng, đặt guitar bass lên chân phải và đặt để chân cao lên (có thể kê ghế để chân)
- · Đừng để tay trái chạm đùi.
- Hơi nghiêng đầu một chút để nhìn đàn.



Tư thế ngồi





Đánh ép ngón tró xuôn

cùng là ngón trò dứng nghi

KỸ THUẬT TAY PHẢI TIẾN MẠC THỊ

ĐÁNH BẰNG NGÓN

dung khi chơi nhac rock. Chon Dùng hai ngón trỏ (i) và giữa (m) để đánh guitar bass điện là một phong cách khá phổ biến. Bằng cách này, người đàn có thể làm chủ được âm thanh.

- Để ngón tay thòng tự nhiên trên dây đàn, đừng co lai.
 - Đặt đầu ngón cái nhẹ nhàng như trong hình.
 - Đặt đầu ngón trỏ (phần thịt) lên dây.

$D\hat{a}y$ số 4 - $d\hat{a}y$ E (Mi) out mắt coub từ áy từ qà sur

Đánh ngón trỏ xuống và qua dây E và để cho nó dựa lên ngón cái. Làm y như vậy với ngón giữa. Đánh vừa phải đừng quá mạnh sẽ cho âm thanh xấu.

Đánh luân phiên im, im.





$D\hat{a}y s\hat{o} 3 - d\hat{a}y A (La)$

Đánh ép ngón trỏ xuống dây 3 và động tác sau cùng là ngón trỏ đứng nghỉ ở dây 4. Đổi ngón đánh luân phiên im, mi.

$D\hat{a}y \ s\hat{o} \ 2 - d\hat{a}y \ D \ (Re)$

Đánh và ép ngón trỏ xuống dây số 2 sao cho nó nghỉ ở dây số 3. Làm cùng một cách với ngón giữa và đánh im, mi.

Dây số 1 - dây G (Sol)

Đánh i và m cùng một cách như các dây số 3 và 2. Khi đánh dây số 2, đặt ngón cái ở dây số 4. Khi đánh dây số 1, đặt ngón cái ở dây số 3. Động tác này nhằm ngăn các dây không đánh rung lên không cần thiết.

ĐÁNH BẰNG PHÍM

Đàn bằng phím sẽ cho ra âm thanh rõ ràng và ấn tượng và là một kỹ thuật rất thông dụng cho guitar bass.

Nên tập chơi bằng phím. Chọn phím vừa phải, đừng quá mỏng, quá dày hay quá nặng.

- · Cầm phím bằng ngón trỏ và ngón cái.
- Đặt mặt bằng của phím lên dây.
- Đặt ngón út chạm mặt đàn làm điểm tựa.
 - Có nghĩa là đánh xuống.
 - V Có nghĩa đánh lên.

Dạng (禹) hữu dụng khi chơi nhạc rock. Chọn bài tập trước mà tập với dạng đánh xuống. □ 🔞









KỸ THUẬT TAY TRÁI họ mòặn tiếb tạc

Các ngón trỏ, giữa, áp út và út được lần lượt đánh số 1, 2, 3 và 4. Ngón cái của tay trái để sau cần đàn và đừng để nó lên coi xấu. Vị thế đầu tiên

- Đặt ngón 1 sát sau phím đầu tiên (ở ngăn 1) dây số 4 (dây E)
- Ngón 2 (ngón giữa) sát sau phím hai.

• Ngón 3 (ngón áp út) sát sau phím ba.

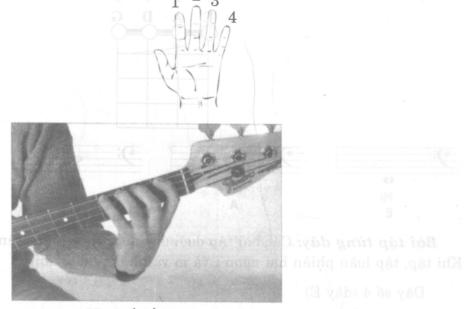
Vi thế thứ nhì

• Đặt ngón 1 sát sau phím hai.

Vị thế thứ ba

•Đặt ngón 1 sát sau phím ba.

Trong ba vị thế vừa kể, nhớ giữ tay trái buông lỏng khi bấm.



Vị thế đầu tiên



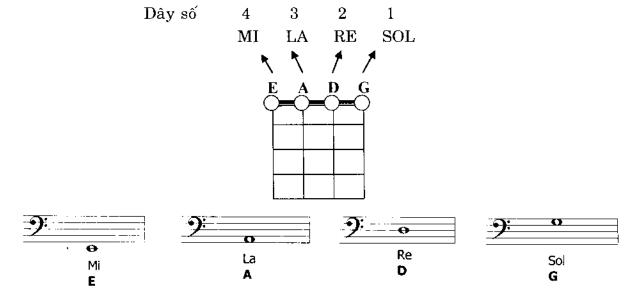
Vị thế thứ nhì



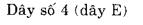
Vị thế thứ ba

TẬP DÂY BUÔNG

Những bài tập sau đây được tập trên dây buông để cho bạn có khái niệm về tiết điệu, kỹ thuật và nhịp. Bốn dây buông là E (dây số 4), A (dây số 3), D (dây số 2) và G (dây số 1).



Bài tập từng dây: Các bài tập dưới đây được thực hiện trên từng dây. Khi tập, tập luân phiên hai ngón i và m và nhớ giữ đều nhịp.



1 - 2





1-2-3-4

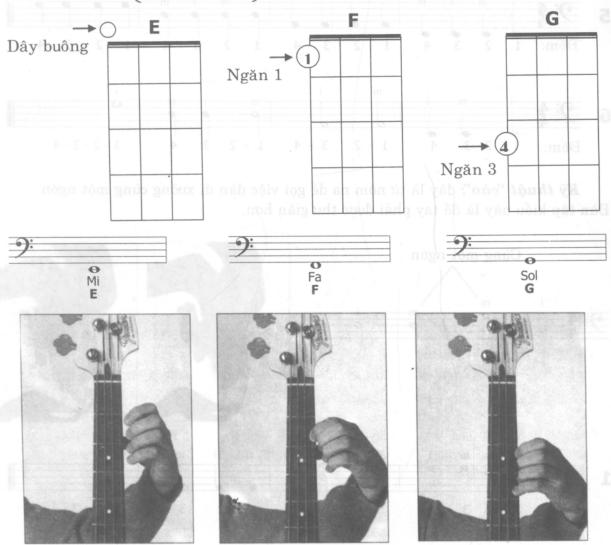
Bài tập di chuyển qua các dây (đàn qua 4 dây buông).



Kỹ thuật "cào": đây là từ nôm na để gọi việc đàn đi xuống cùng một ngón.
Đàn tập kiểu này là để tay phải được thư giãn hơn.



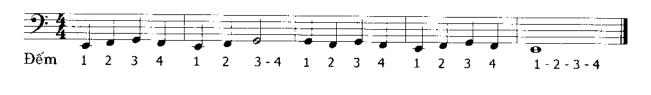
CÁC NỐT TRÊN DÂY E (DÂY SỐ 4) TỰC DÂY BUÔNG



Lưu ý: bấm ngón sau phím (chứ đừng bấm trên). Nhớ giữ trường độ vang đúng nhịp.



Vừa đàn nốt lên để nhớ lâu, thí dụ đọc "E... F... G... F..." Nhớ đàn luân phiên hai ngón im, mi.







LITTLE ROCK





KINDA FOLKY





Dấu thăng (\sharp) hay dấu giáng (\flat) đứng trước nốt nào thì sẽ thăng hay giáng nốt đó trong suốt một trường canh. Đến trường canh kế, dấu \flat hay \sharp sẽ không còn ảnh hưởng.

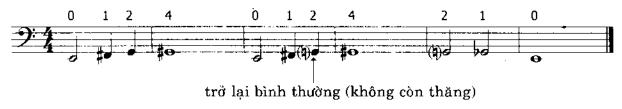


LOOKIN' SHARP





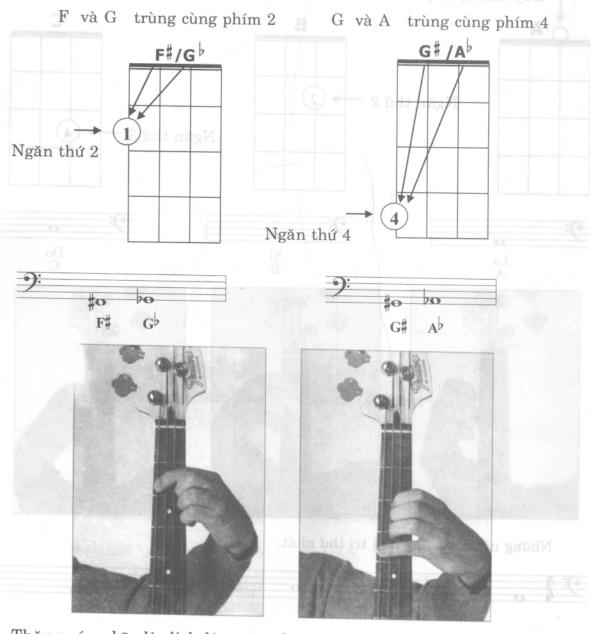
Dấu (4) (dấu bình) có nghĩa là làm cho nốt trở lại bình thường.



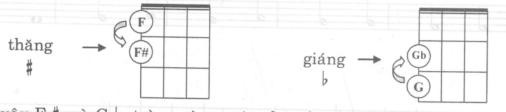
Bài tập chuyển ngón sau đây sẽ làm linh hoạt ngón tay trái lên. Tập chuyển từ vị trí thứ nhất sang vị trí thứ nhì.



TẬP ĐÀN CÁC NỐT THĂNG VÀ GIÁNG TRÊN DÂY SỐ 4

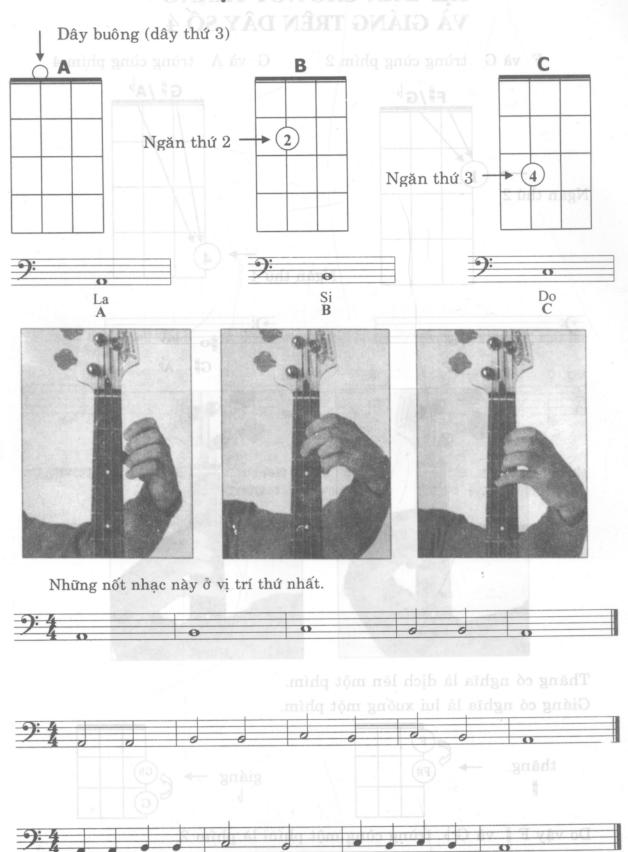


Thăng có nghĩa là dịch lên một phím. Giáng có nghĩa là lui xuống một phím.



Do vậy F # và G > trùng cùng một phím là phím 2.

CÁC NỐT NHẠC TRÊN DÂY A (DÂY SỐ 3)



YOU GO, SLAV

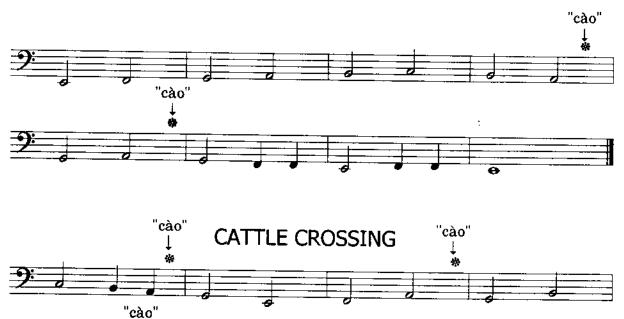


Dấu: : Khi gặp dấu này là phải đàn lại từ đầu.



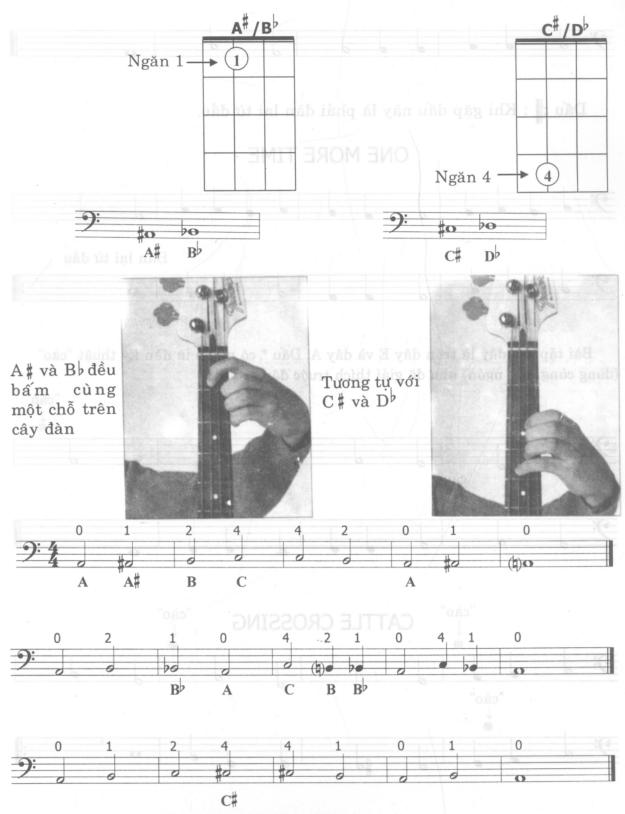


Bài tập sau đây là trên dây E và dây A. Dấu * có nghĩa là đàn kỹ thuật "cào" (dùng cùng một ngón) như đã giải thích trước đây.



TẬP THÊM CÁC NỐT NHẠC TRÊN DÂY SỐ 3 (DÂY A)

Dây A (dây số 3) là dây buông, nhưng khi A (La) thăng thì nó ở vào phím 1 đồng với B giáng (B \flat).



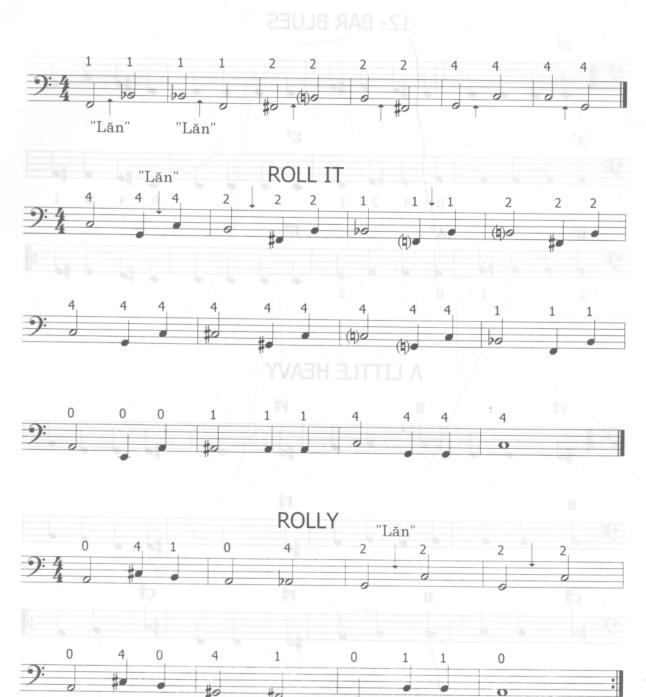
na Kỹ THUẬT "LĂN NGÓN" range dân naob tôm học qặt sĩ guững từ Đ

Khi đang đàn dây thứ nhất và muốn chuyển sang đàn dây kế tiếp ở cùng một phím (ngăn), bạn chỉ việc ấn nhẹ ngón đang bấm sang dây kế tiếp (chứ không cần dịch chuyển). Đây gọi là kỹ thuật "lăn ngón".

Từ dây 4 "lăn ngón" qua dây 3 ->





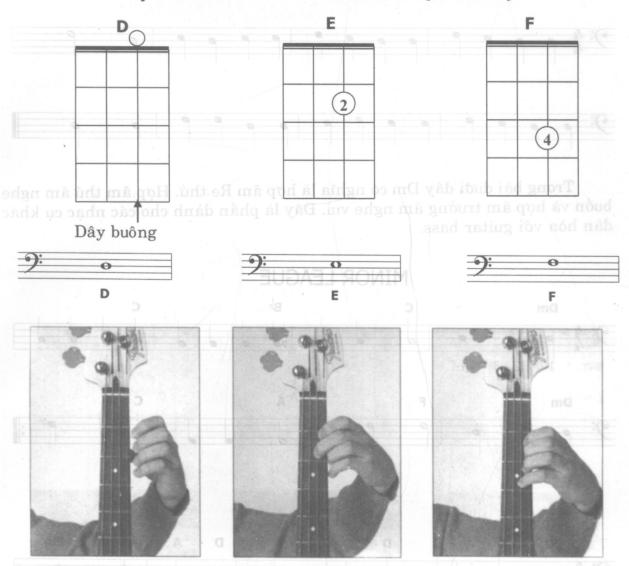


Giờ chúng ta tập chơi một đoạn nhạc dài. Trên thực tế khi đàn, cây đàn bass thường hòa với cây guitar đệm hay với piano. Trên dòng nhạc người ta thường ghi hợp âm để cây guitar đệm đàn và cây guitar bass đàn ở phần "gốc". Thí dụ khi thấy E7 thì phần của guitar bass sẽ bắt đầu với E, thấy A7 thì người chơi guitar bass sẽ chơi A. Thực tế nói chung là khi đàn hòa với các loại nhạc cụ, người guitar bass đừng quá chú tâm đến những gì không thuộc chuyên môn của mình. Có như thế mới chuyên tâm đàn hay được.

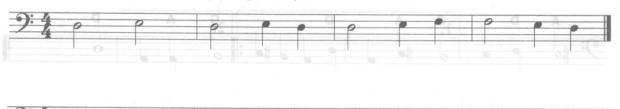




TẬP ĐÀN TRÊN DÂY SỐ 2 (DÂY D)



Khi đàn dây D nhớ lấy ngón cái chận dây E đừng để cho dây E kêu (do vô tình). Đối với người chơi phím thì giai đoạn đầu tập trung đàn cho chính xác và kỹ. Đừng đánh dây E quá manh.



Trong bài trên ban thấy D bắt đầu và cũng chấm dứt bài nhạc D gọi là

xong bất đầu lại từ đầu, lần này đến



PRIVATE EYE



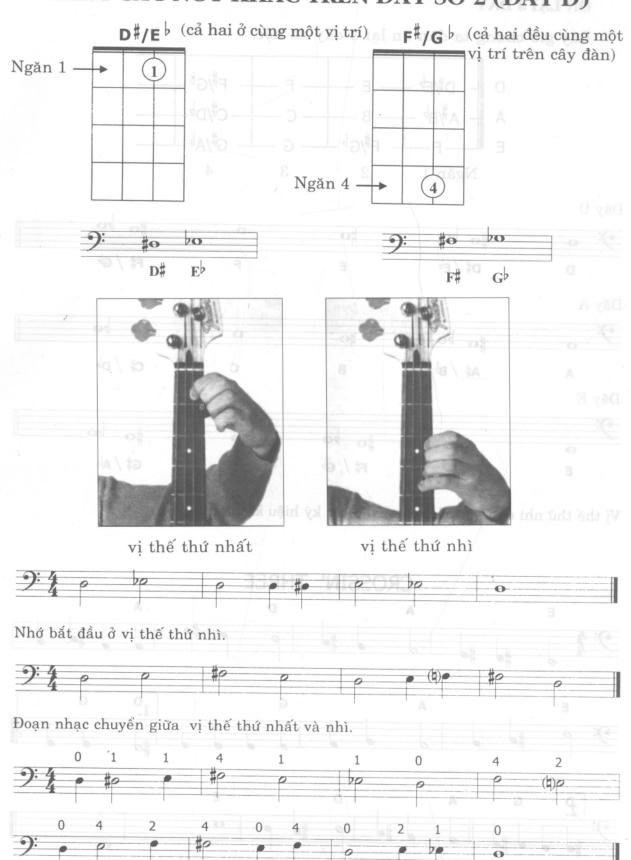
Trong bài dưới đây Dm có nghĩa là hợp âm Re thứ. Hợp âm thứ âm nghe buồn và hợp âm trưởng âm nghe vui. Đây là phần dành cho các nhạc cụ khác đàn hòa với guitar bass.



Trong bài trên bạn thấy hai dấu 1 2 . Điều này có nghĩa là đàn đến cuối phần 1 xong bắt đầu lại từ đầu, lần này đến phần 2 thì bỏ qua nó và đàn thẳng đến phần 2 cho đến hết.

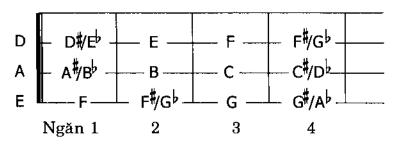
Trong bài trên bạn thấy D bắt đầu và cũng chấm dứt bài nhạc. D gọi là "chủ âm" trong tình huống như thế.

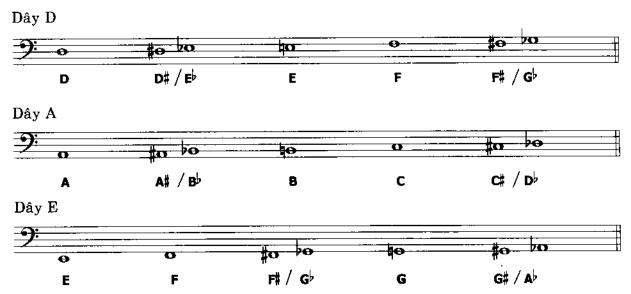
THÊM CÁC NỐT KHÁC TRÊN DÂY SỐ 2 (DÂY D)



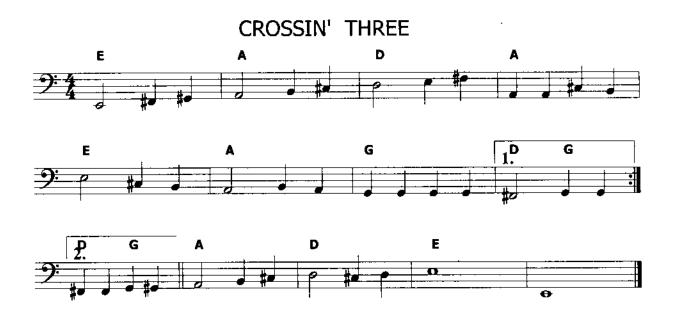
ÔN LẠI 3 DÂY

Bây giờ chúng ta đàn ôn lại 3 dây đã học.



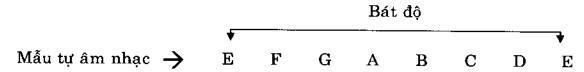


Vi thế thứ nhì đàn qua cả 3 dây. Nhớ các ký hiệu khi đàn.

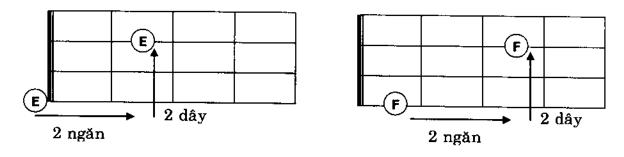


NỐT BÁT ĐỘ

Bát độ có nghĩa là cùng một nốt nhưng cao hay thấp hơn 8 chữ tính theo mẫu tự âm nhạc. Thí dụ sau đây sẽ rõ ngay:



Trên cây đàn, các nốt bát độ cách nhau 2 ngăn và 2 dây.



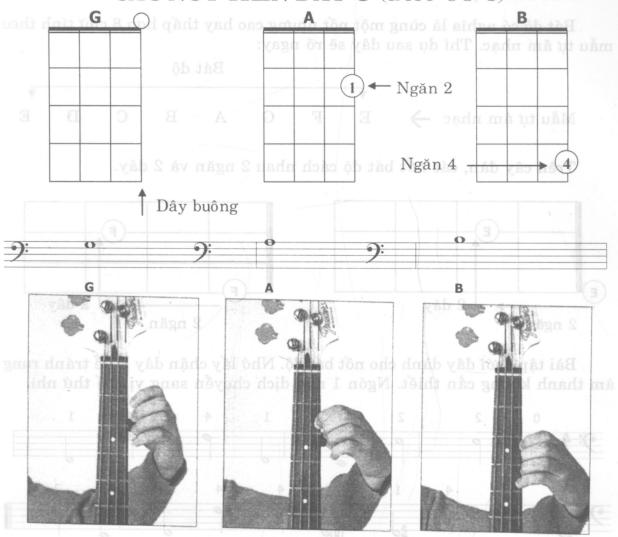
Bài tập dưới đây dành cho nốt bát độ. Nhớ lấy chận dây E để tránh rung âm thanh không cần thiết. Ngón 1 nhớ dịch chuyển sang vị thế thứ nhì.



OCTA GONE



CÁC NỐT TRÊN DÂY G (DÂY SỐ 1) AS TOM



Những nốt này ở vị trí thứ nhì

Khi đàn dây G, nhớ để ngón cái lên dây A (để cho các dây khác không vang lên khi vô tình đụng đến).



Bài tập này ở vị trí thứ nhì và chuyển sang dây D.

GEE WHIZ



Và bây giờ chúng ta đàn sang đây A.

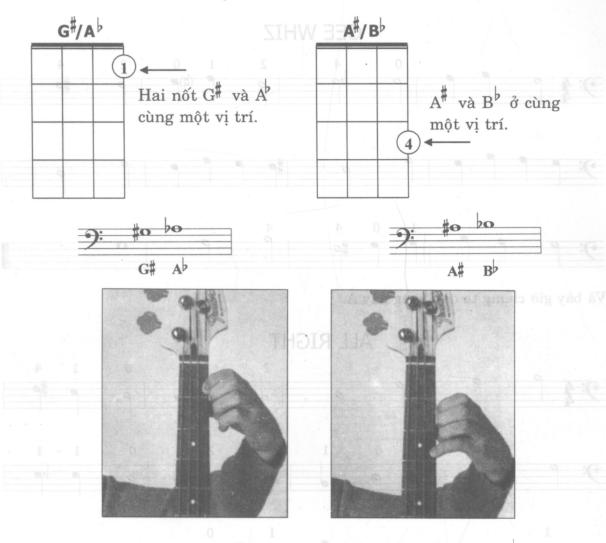
ALL RIGHT



Và bây giờ chúng ta đàn cả 4 dây. Bắt đầu từ vị trí thứ nhì.



THÊM MỘT SỐ NỐT TRÊN DÂY GO VÁN GẠI THẦU ĐẦU GO VÂN GẠI THẦU GO VÂN GO V



G # /A và A b /B trong vị trí thứ nhất.



Bài tập dưới đây bắt đầu từ vị trí thứ nhì và chuyển qua lại giữa vị trí thứ nhất và vị trí thứ nhì. Dấu - có nghĩa là chuyển vị trí.



Chuyển ngón giữa các vị trí

Khi đàn chuyển ngón giữa 3 vị trí là chuyện thường. Đàn bát độ nhiều khi phải chuyển lên xuống.



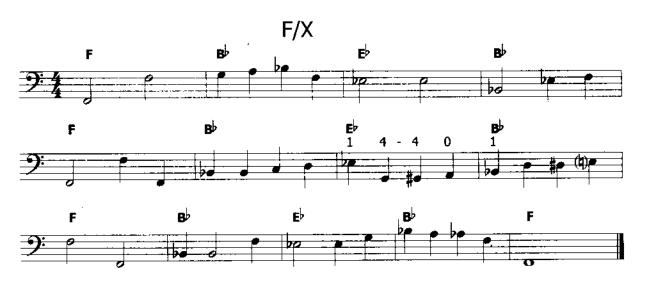
Nhiều đàn sang vị trí thứ ba lại thuận lợi hơn do các nốt ở gần nhau hơn trên cây đàn.



Tập đàn qua 4 dây. Các nốt hầu hết ở vị trí thứ nhì, chỉ có một nốt ở vị trí thứ nhất.



Đoạn nhạc dưới đây ở vị trí thứ nhất và F là chủ âm.



G là chủ âm trong đoạn nhạc dưới đây. Bắt đầu từ vị trí thứ nhất nhưng chuyển ở nhịp thứ 6. Dùng dây D buông để chuyển sang vị trí thứ nhì.

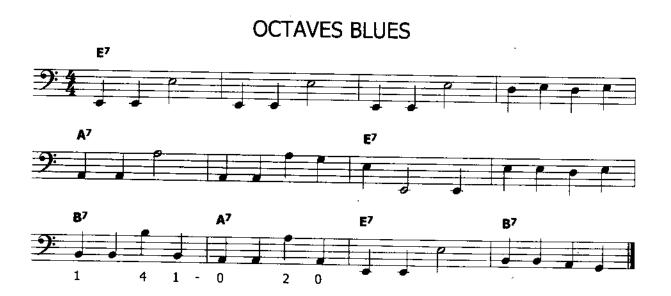


THÊM CÁC BÀI TẬP VỀ BÁT ĐỘ

Đàn qua cả 4 dây. Các bạn có thể đàn một số nốt bát độ giữa dây A và dây G. Nhớ rằng A và B ở cùng một vị trí trên cần đàn.



Trong đoạn nhạc dưới đây, bắt đầu từ vị trí thứ nhất cho hợp âm B7 và chuyển đến vị trí thứ nhì. Đừng để ý đến các chữ E7, A7 và B7, chỉ nên để ý đến E, A và B mà thôi. Khi đàn nốt cao hơn thì dùng ngón m và ngón i dành cho nốt bát độ thấp hơn.



DẤU NỐI

Dấu nối dùng để nối hai nốt có cùng một cao độ, có nghĩa là trường độ chung là trường độ của hai nốt cộng lại. Đàn nốt đầu tiên và để cho nó ngân vang đến hết trường độ của nốt nhạc kế tiếp.





TAIWAN ON



NHIP 4/4 VÀ 3/4

Nhịp 3/4 có nghĩa là có 3 nhịp (3 nốt đen) trong một trường canh. Nhịp 4/4 là có 4 nhịp trong một trường canh.

3 -> 3 nhịp trong một trường canh.

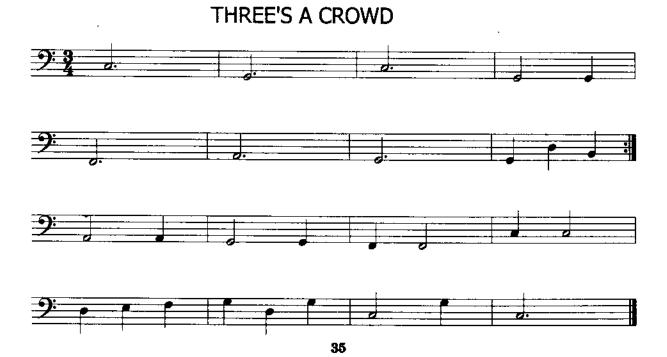
4 -> số để chia dấu nhạc có giá trị thời gian dài nhất (dấu tròn).

Dấu . (dấu chấm) sau nốt nhạc nào sẽ có giá trị bằng ½ nốt đó.

Thí dụ:



Đoạn nhạc dưới đây theo điệu Valse đồng quê có chủ âm là C.



Chủ âm của đoạn nhạc dưới đây là F.



Đoạn nhạc dưới đây có đoạn chuyển từ 3/4 sang 4/4. Không hề chi, bạn cứ theo đó và giữ đúng nhịp mà đàn.





DẤU LẶNG

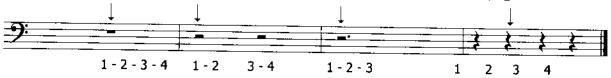
Dấu lặng có nghĩa là không đàn trong suốt thời gian giá trị của dấu lặng.

Dấu : lặng tròn, tức bằng giá trị nốt tròn (4 nhịp).

Dấu - : lặng trắng, bằng giá trị nốt trắng (2 nhịp).

Dấu : lặng đen, bằng giá trị nốt đen (1 nhịp).

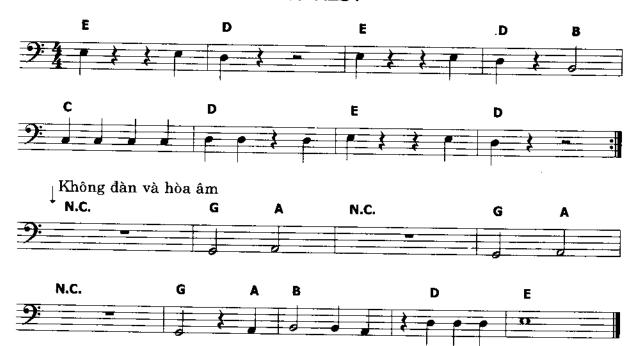
Lặng tròn (4 nhịp) Lặng trắng (2 nhịp) Lặng trắng + chấm Lặng đen



Bài tập về dấu lặng



ROCK 'N' REST



D.C. al FINE

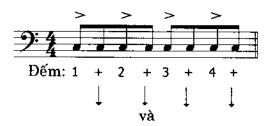
Các chữ này có nghĩa là "từ đầu cho đến hết". Khi gặp các chữ này, các bạn đàn trở lại từ đầu cho đến khi nào gặp chữ "Fine" (hết) thì ngừng. Khi đàn nhớ để nốt vang đúng, đủ trường độ của nó chứ đừng hấp tấp chuyển.





MÓC ĐƠN

Một nốt đen bằng hai móc đơn. Do vậy nhịp 4/4 có tất cả 8 móc đơn. Để đếm nhịp trong móc đơn, người ta dùng chữ "và". Thí dụ 1 "và" 2 "và" 3 "và" 4... Trên dòng nhạc chữ "và" được thay bằng dấu + (trong khi số vẫn giữ nguyên).



Trong đoạn nhạc dưới đây, nếu đàn bằng phím thì dấu ⊨ tượng trưng cho đánh xuống và dấu ∨ tượng trưng cho đánh lên. Còn đánh i, m thì đánh thay đổi luân phiên bình thường.



Đánh bằng phím



MOVIN' 8'S



Trong đoạn nhạc dưới đây F là chủ âm và ở vị trí thứ nhất.

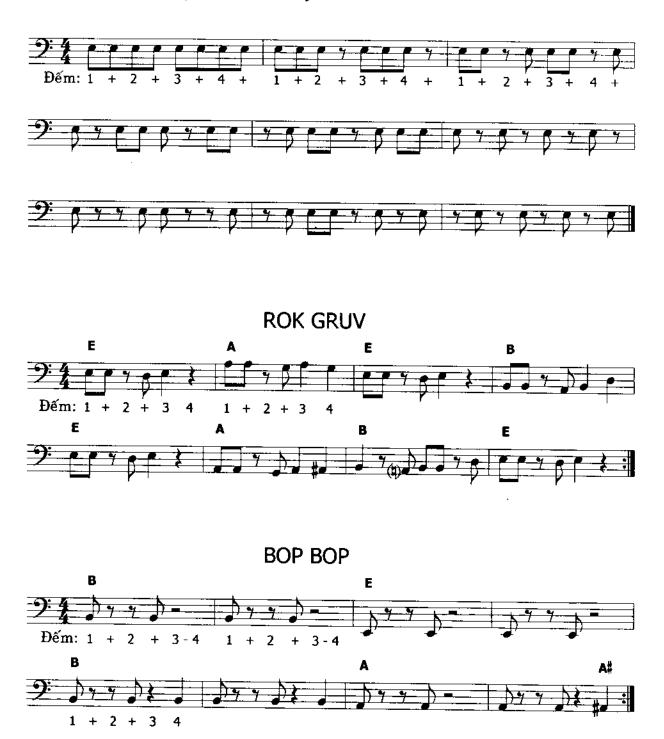


EIGHT BALL



DẤU LĂNG MÓC ĐƠN

Dấu 7: dấu lặng có trường độ tương đương (móc đơn). Chú ý là khi gặp dấu này thì thời gian ngưng đàn tương đương với (móc đơn) mà thôi. Đàn các bài thực hành sau đây:



DẤU D.C. al CODA

Dấu CODA \bigoplus thường đi thành hai dấu, gọi là CODA, và CODA (\bigoplus_1 và \bigoplus_2). Cũng giống như dấu "D.C. al Fine", dấu này nhắc chúng ta trở lại từ đầu, nhưng khi đàn lại, chúng ta sẽ bỏ (không đàn) đoạn nhạc giữa \bigoplus_1 và \bigoplus_2 .

Thí dụ:



Lân đầu tiên: đàn từ số 1 đến số 2 (đoạn nhạc trên).

Lần thứ hai: đàn lại cho đến chữ "D.C. al Coda".

Lần ba: đàn lại từ chữ D.C. al Coda cho đến To Coda ⊕ và bỏ không đàn từ

khoảng To Coda ⊕ cho đến trước ⊕ Coda.

Lần 4: đàn luôn từ chỗ + Cođa cho đến hết bài.



Trong đoạn nhạc dưới đây, phần đầu của bài gọi là phần A, phần kế là B. Việc đánh số, đánh chữ là nhằm giúp cho bạn chơi vững, rõ ràng và dễ hòa tấu với các nhạc cụ khác hơn.



DÙNG MÁY ĐO NHỊP (METRONOME)

Giữ đúng nhịp là điều quan trọng trong âm nhạc cũng như trong guitar bass. Và dụng cụ góp phần rất lớn trong việc giữ đúng nhịp là máy đo nhịp metronome.

Tập sử dụng metronome bắt đầu bằng nhịp chậm (cỡ 50 đập trong một phút). Sau khi đàn thạo rồi thì tăng số lên từ từ, thí dụ 55, 60,... Tốt hơn nữa vì nghe máy metronome vừa đếm theo 1, 2, 3, v.v....

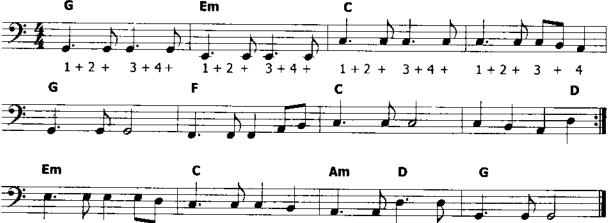
TIẾT ĐIỆU CỔ ĐIỂN

Kiểu nhạc đen chấm (🎝) là kiểu nhạc có tiết điệu cổ điển mà đàn guitar bass hay chơi. Do vậy bạn nên tập.



Mới đầu tập chậm, khi quen thì sử dụng metronome để giữ nhịp cho chuẩn.





RAITT ON







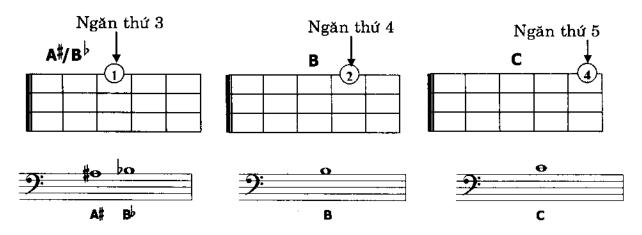
Nhiều khi tiết niệu cổ điển hay biến đổi đột ngột. Đang đàn lại nghỉ như các đoạn nhạc dưới đây. Nên nhớ chặn tiếng bằng ngón cái (tránh trường hợp chỗ dấu lặng mà nhạc ngân vang) hoặc chỉ việc đơn giản nhấc ngón bấm ở tay trái lên.





VỊ TRÍ THỨ BA TRÊN DÂY G (DÂY SỐ 1)

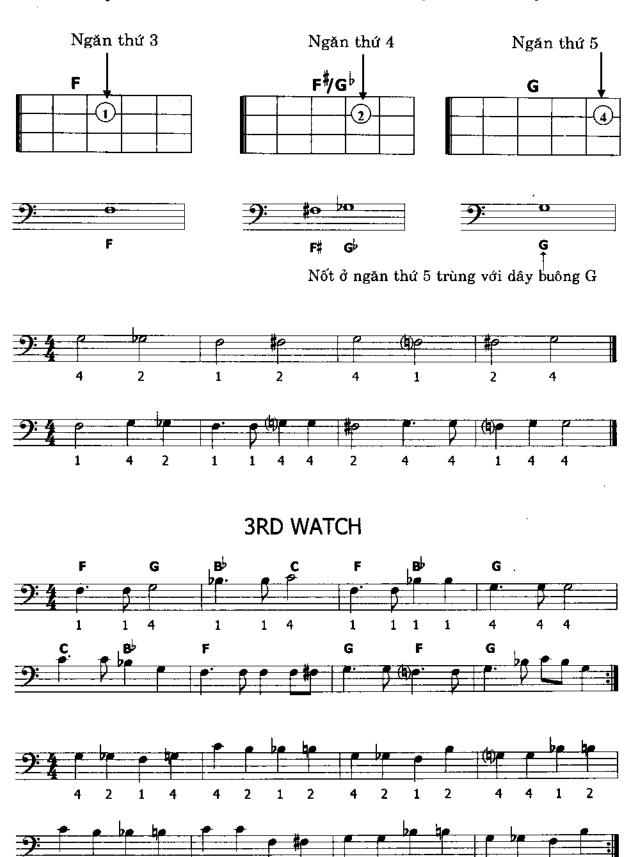
Đặt ngón 1 (ngón trỏ) lên ngăn thứ 3. Đây gọi là vị trí thứ ba. Trên dây G, bấm ở ngăn 5 sẽ tạo ra nốt C cao.



Tất cả các nốt trong đoạn nhạc sau đây đều trên dây G, bắt đầu từ nốt C.



VỊ TRÍ THỨ BA TRÊN DÂY D (DÂY SỐ 2)



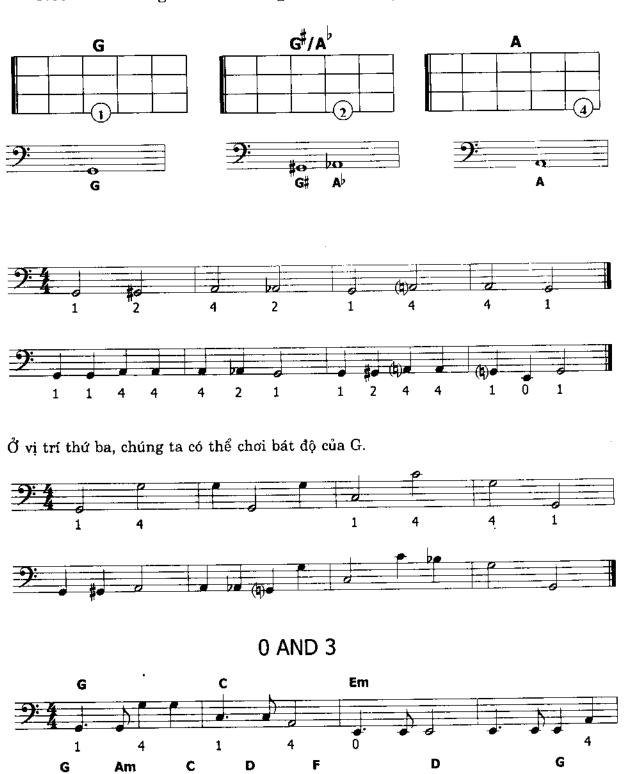
VỊ TRÍ THỨ BA TRÊN DÂY A (DÂY THỨ 3)

Nốt D $\ddot{\mathrm{o}}$ ngăn thứ 5 trùng với nốt D buông dây thứ 2.

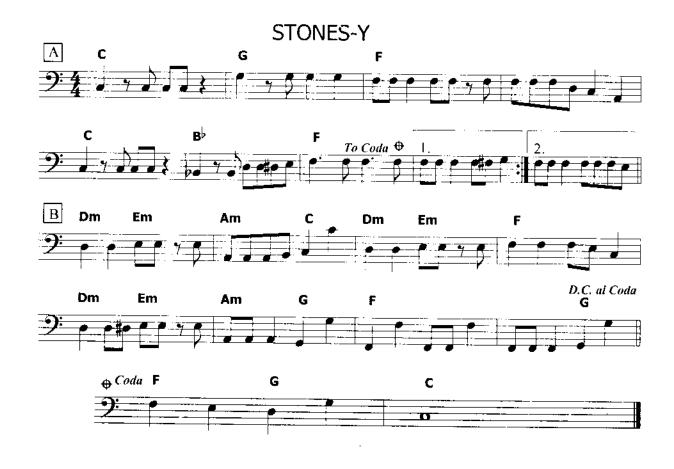


VỊ TRÍ THỨ 3 TRÊN DÂY E (DÂY THỨ 4)

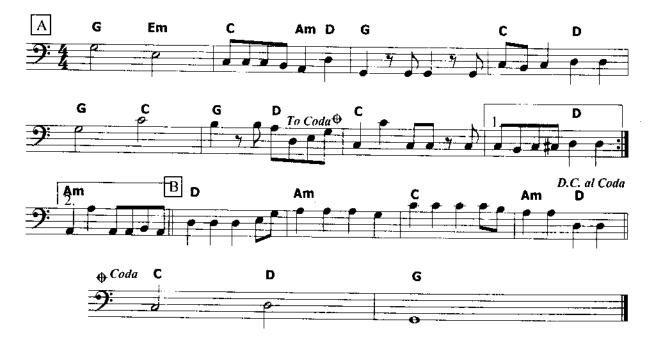
Nốt A bấm ở ngăn thứ 5 trùng với nốt A dây buông (dây thứ ba).



BÀI THỰC HÀNH

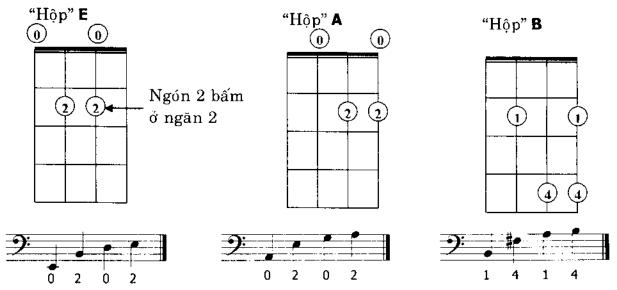


ETUDE BRUTE



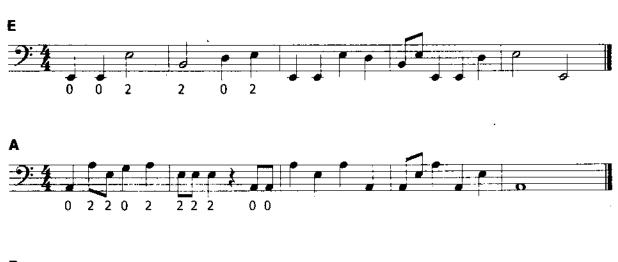
DẠNG 4 NỐT

Dạng này khá phổ biến trong tất cả các thể loại bass. Bốn nốt hợp thành khung vuông trên cần dàn. Nốt cao nhất là bát độ của nốt thấp nhất. Gọi nôm na là "hộp nhạc" do dạng bấm mà ra.



Dạng này không có dây buông

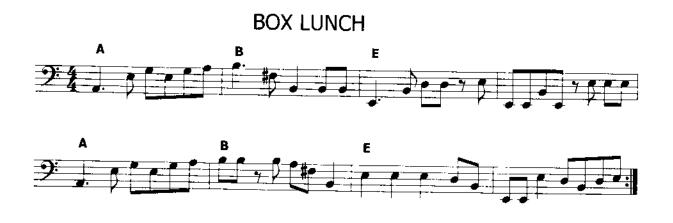
Các bài tập thực hành

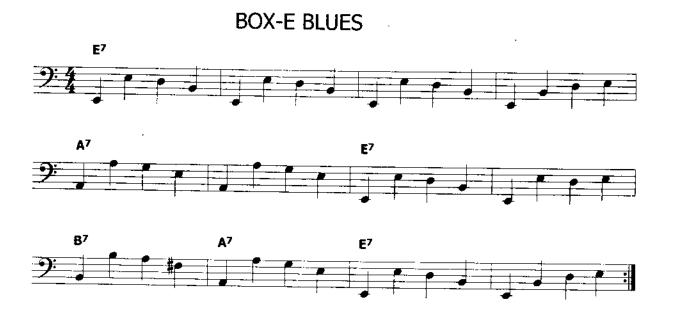




*Lưu ý: Thật ra là những người học thực hành trực tiếp, các bạn cùng chẳng cần để ý đến tên gọi thể loại nhạc mà chỉ cần tập cho nhiều.

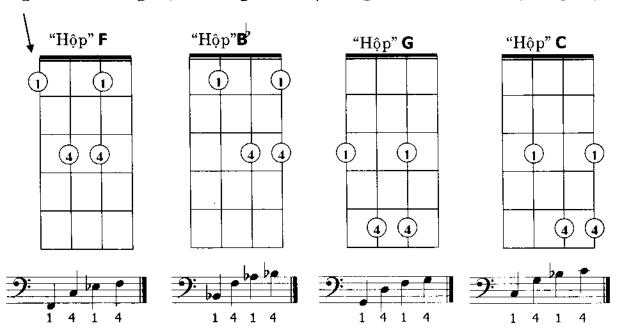






CÁC THẾ BẨM DỊCH CHUYỂN ĐƯỢC

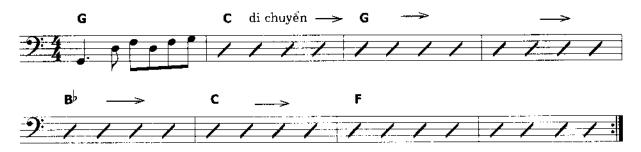
Ngón 1 bấm cùng một lúc ở ngăn 1 (hoặc cũng có thể bấm tuần tự cũng được).



Các bài thực tập



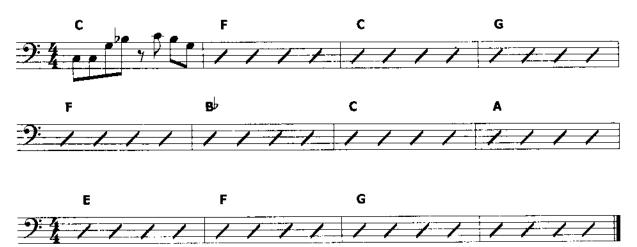
YOUR MOVE



MOVE IT

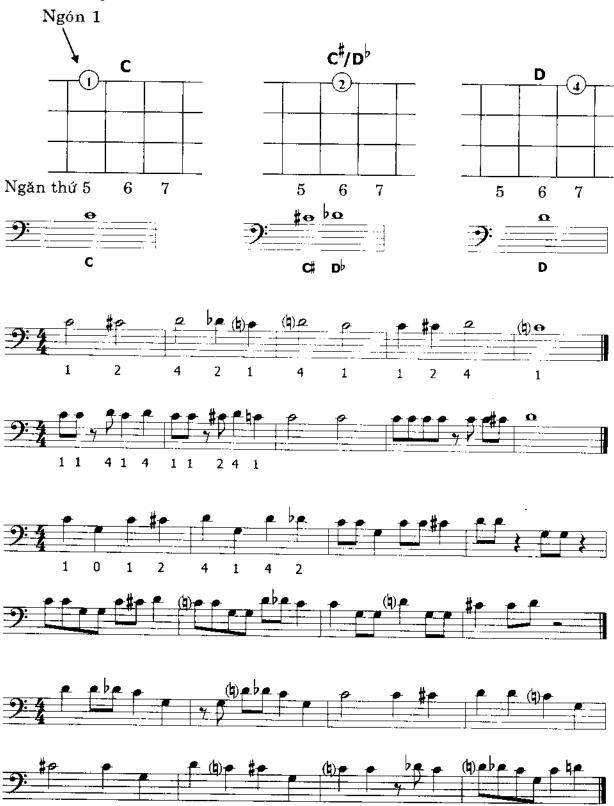


MOVIE STAR



VỊ TRÍ THỨ 5 TRÊN DÂY G (DÂY SỐ 1)

Đặt ngón 1 trên ngăn đàn thứ năm trên dây G (dây số 1). Chúng ta vẫn chơi dạng ngón 1 - 2 - 4.



TẬP CHUYỂN

Khi đàn, chúng ta phải chuyển ngón lung tung cho nên phải tập. Thí dụ B chuyển từ ngăn thứ 5 xuống đến dây G buông và ngược lại.

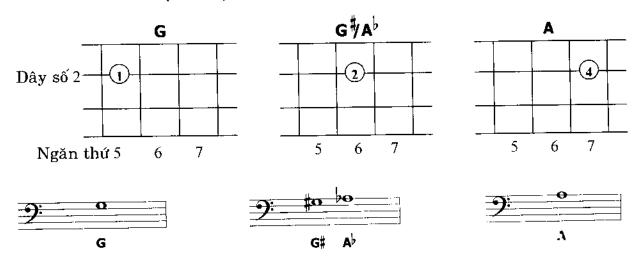




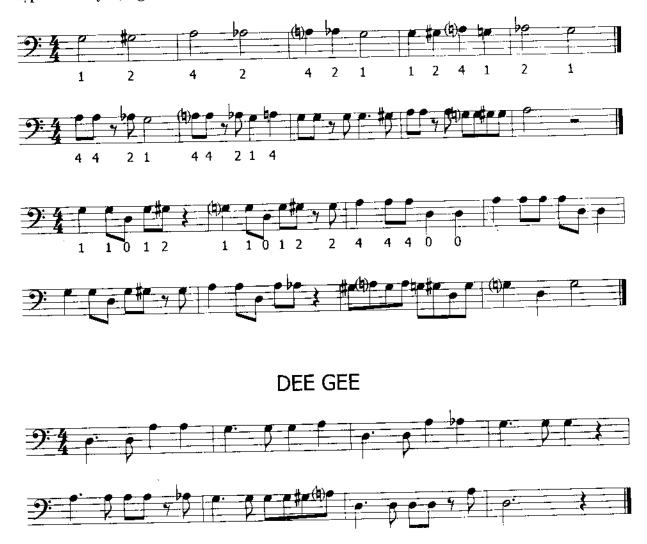




CÁC NỐT NHẠC Ở VỊ TRÍ THỨ 5 TRÊN DÂY D
 (DÂY THỨ 2).



Các bạn nên nhớ một số nốt nhạc này cũng có thể đàn trên dây G (dây buông, ngăn thứ nhất và thứ nhì), tùy các bạn lựa chọn mà đàn. Nhưng bây giờ chúng ta tập trên dây 2, ngăn thứ 5.



Tập đàn thực hành xuyên hai dây G và D.

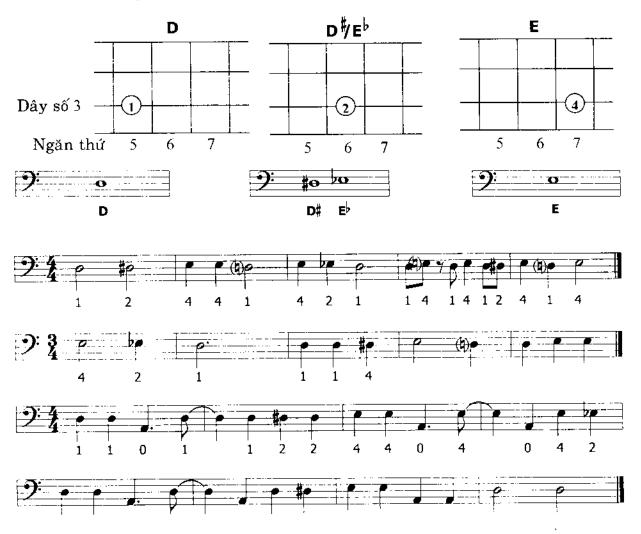


Đàn chuyển giữa các ngăn 5, 3 và 1.



CÁC NỐT NHẠC TRÊN DÂY A

Các nốt nhạc trên dây A (dây thứ 3) ở ngăn 5 (vị trí thứ năm).



Khuông nhạc ghi các ngăn bấm (TAB)

Người ta tạo ra "TAB" vốn là khuông nhạc mà trên đó người ta ghi các ngăn bấm để người đàn dễ đàn hơn.



"TAB" có 4 đường: Đường chót tượng trưng cho dây E (hay còn gọi là đường 4).

Đường kề (đường 3) tượng trưng cho dây A.

Đường 2 tượng trưng cho dây D.

Đường 1 cho dây G.

Bài tập về khuông "TAB"





PAY THE TAB

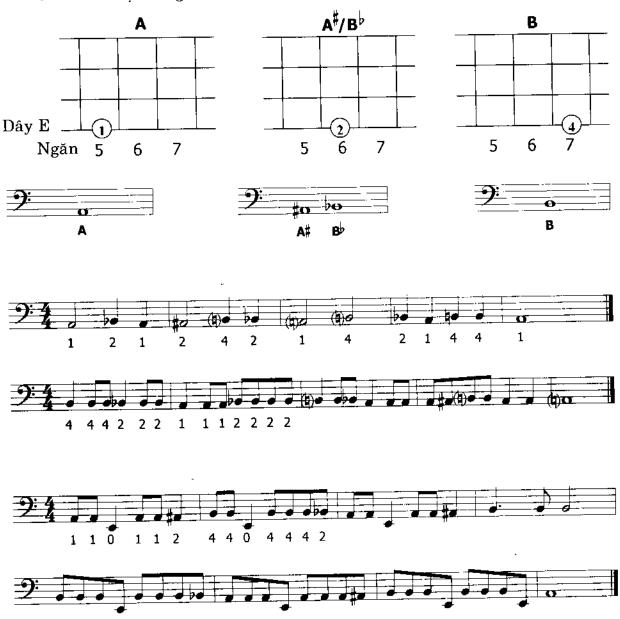






CÁC NỐT NHẠC TRÊN DÂY E

Các nốt nhạc ở ngăn thứ 5 trên dây E (dây số 4).



Bây giờ đàn ngăn thứ 5 qua cả 4 dây.



Bài tập thực hành

Trong các đoạn nhạc sau đây, nhớ dựa vào TAB để dễ đàn



Dưới đây là bài tập đàn ở tất cả các vị trí trên 4 dây. Nhớ dựa vào TAB để dễ đàn.





Bài tập dưới đây dịch chuyển từ vị trí thứ nhất lên thứ năm xong trở về ngược lại. Nếu thấy khó bấm thì cứ việc nhìn vào TAB.



Phương pháp đàn mỗi ngón mỗi ngăn còn được gọi tắt là OFPF. Phương pháp này có nghĩa là ngón nào ngăn đó. Cách tập: bấm ngón 1 xong rồi đàn, kế đến đặt ngón 2.

Khi chuyển sang ngón 3, nhấc ngón 1 lên và xoay nhẹ trên ngón 2 và ngón cái để đặt nốt nhạc kế với ngón 3. Đặt ngón 4 kế đến và cứ như thế mà đàn. Đừng quá gồng khi đàn OFPF.





Tập đàn 4 dây với OFPF. Khi đàn đến nốt cuối cùng thì chuyển hướng và đàn xuống.

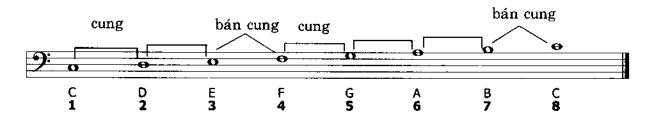
Trên lý thuyết thì như vậy nhưng thực tế khi đàn , chúng ta cứ việc đàn theo kiểu thông thường tự nhiên.



ÂM GIAI TRƯỞNG

Âm giai trưởng là một nhóm gồm 8 nốt trong một trật tự nhất định. Đây là khái niệm cơ bản nhất và là nền tảng để triển khai âm nhạc.

Âm giai trưởng được thành lập bằng cách kết hợp "cung" (khoảng cách giữa 2 ngăn) và "bán cung" (1 ngăn đàn).



Các nốt trong âm giai được đánh dấu từ 1 đến 8, và nốt đầu tiên (và nốt thứ 8) được gọi là "chủ âm" (trong trường hợp này là C) và là nốt sẽ tạo ra tên của quãng âm giai.

Sau đây là bài tập của C trưởng.







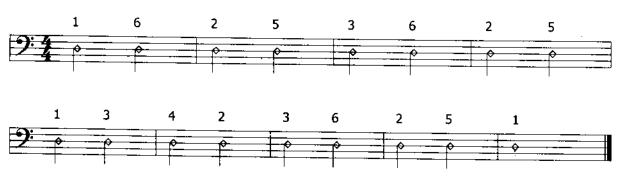




BÀI TẬP VỀ ÂM GIAI 1

Trong các bài tập dưới đây, nhớ rằng số tương đương với nốt. Thí dụ số 1 tương đương với nốt C, số 2 tương đương với nốt D, số 3 tương đương với nốt E... (xem lại phần âm giai trưởng).

Chuỗi âm giai 1 (bài tập thứ nhất)



Chuỗi âm giai 2 (bài tập thứ hai)



CÁC DẤU NHẠC

Giai điệu nhạc có thể có dấu thăng hoặc giáng hoặc chẳng có thăng giáng gì cả như trường hợp giai điệu C. Sau đây là các dấu thăng và giáng. Khi thang âm đi lên ta có các nốt thăng (#) và khi đi xuống thì ta có các nốt giáng (b).



Lưu ý: Nói chung khi các chữ G, D, A... được viết in hoa và đứng một mình có nghĩa là G, D, A trưởng...

68

D#

- 1

C#

В

1

F#

Ε

G#

2

E

Bài tập dưới đây bắt đầu trên ngăn thứ nhì, dây A.

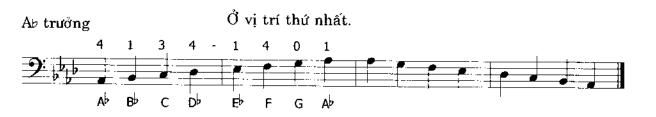


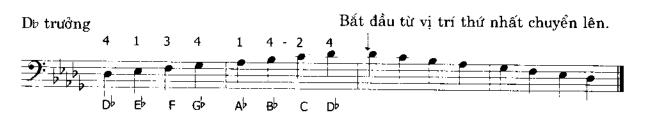


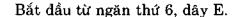














Bắt đầu từ ngăn thứ 6, dây A.



Bắt đầu trên ngăn thứ 4, dây E.



Bắt đầu trên ngăn thứ 4, dây A.



Khi bạn đã chơi thuần thục các âm giai ở nhiều vị trí khác nhau, bắt đầu tập đàn chuỗi âm giai dưới dạng con số này. Về vấn đề này, các bạn có thể trở lại tập chuỗi âm giai 1 và 2 trước đây và đàn ở mọi dấu thăng giáng.

Chuỗi âm giai 3





Và bây giờ là lúc đàn bài nhạc chính thức. Nhớ để dấu thăng, giáng. Tự ghi ngón.

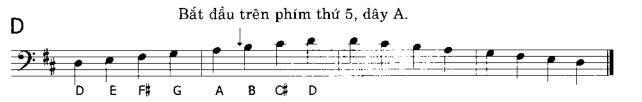


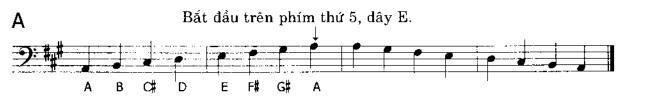
Bấm ng ón theo kiểu thông thường

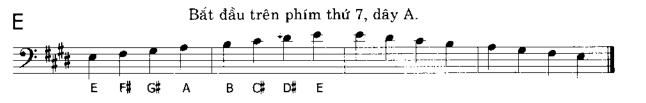
Bấm ngc n theo kiểu thông thường là các dạng ngón 2-4, 1-2-4, 1-3-4, có nghĩa là đúng khoảng cách hợp lý trên cần đàn thì người ta bấm các ngón đó. Thí dụ thay vì bấm ngón thông thường là 2-4 (ngón 2 và ngón 4) thì người ta cũng có thể "n; ẫu hứng" bấm 2-3!

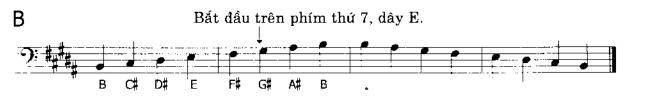
Các đoạn 1 hạc dưới đây được bấm theo kiểu ngón thông thường.

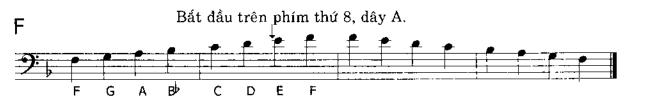






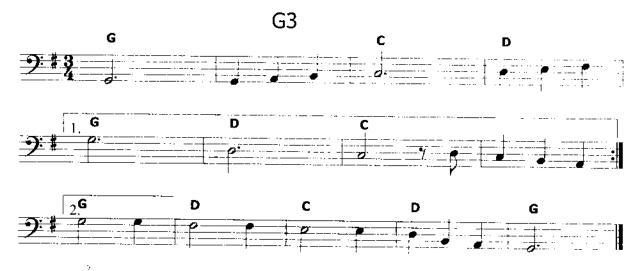




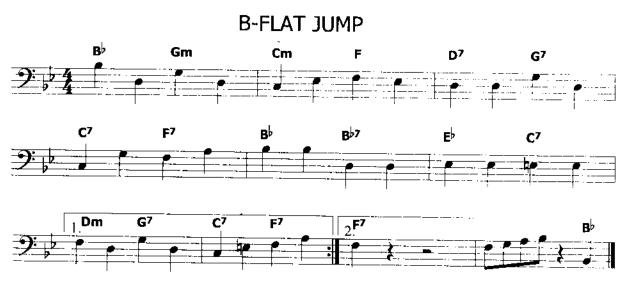




Đoạn nhạc dưới đây có thể đàn trên dây buông G hay nốt bấm.

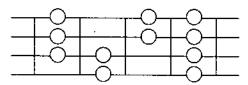


Đoạn nhạc dưới đây cũng có thể đàn theo hai kiểu.



ÂM ĐIỆU BLUES THEO KIỂU CỔ ĐIỂN

Sơ đồ các ngón bấm trên cần đàn.



GEE BLUES



AAY, BLUES!



E là một gam thông dụng cho thể cổ điển. Chuyển dạng cổ điển vào gam E đòi hỏi bạn đàn trên dây buông. Dạng này sử dụng móc đơn và xem hơi giống "rock 'n' roll", nhưng cơ bản vẫn là dạng cổ điển.



Một cách để định dạng hợp âm nữa là nhìn vào các con số âm giai. Thí dụ các con số của hợp âm E7 là 1-3-5-6-8-5-3, các con số của hợp âm A7 là 1-3-5-6-8-5-3.



ĐÀN NHẤN NHỊP ĐIỆU (SYNCOPATION)

Bằng cách ngắt (lặng) đàn liên tục, đàn nhấn mạnh đến giai điệu hơn kiểu đàn bình thường và như thế giai điệu sẽ phong phú hơn. Dạng này thường hay thấy trong các điệu nhạc rock, blue, R&B, soul, jazz và nhạc đồng quê.



Tập chậm trong giai đoạn đầu các đoạn nhạc sau đây, khi quen rồi tăng dần tốc đô lên hoặc có thể dùng métronome.



Lưu ý: Gặp dấu lặng thì nhấc ngón bấm lên hoặc lấy ngón i hay m chận đây.

CÁC BÀI THỰC HÀNH





HỢP ÂM BA NỐT

Hợp âm 3 nốt là 3 nốt nhạc đàn cùng một lúc. Nó thường được tạo thành từ nốt thứ nhất, thứ ba và thứ năm trong âm giai trưởng. Thí dụ sau đây:



Trên các nhạc cụ như guitar và piano, các hợp âm được đàn lên cùng một lúc. Tuy nhiên trong cây guitar bass, các nốt nhạc trong hợp âm được đàn tuần tự theo chuỗi gọi là rải hợp âm (arpegio). Chúng được dùng trong bass để phác hoạ ra hợp âm của bài nhạc.



Đoạn nhạc trên có thể đàn lại như dưới đây.



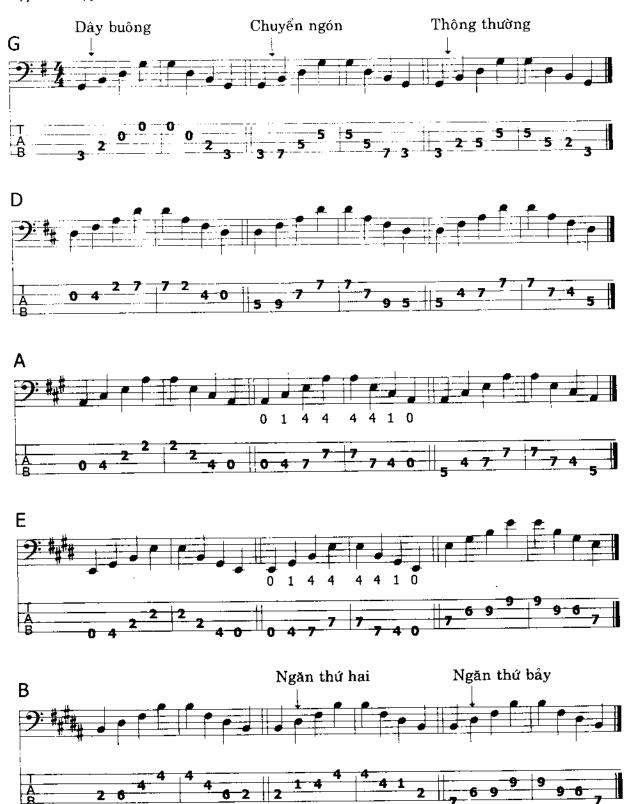
Hoặc như dưới đây (dùng dây buông).



Sau đây là các bài tập hợp âm rải với các dấu giáng khác nhau. Thực tập đàn theo nhiều cách cho quen. Khi quen rồi có thể tập với métronome.



Tập đàn hợp âm rải với các dấu thăng.

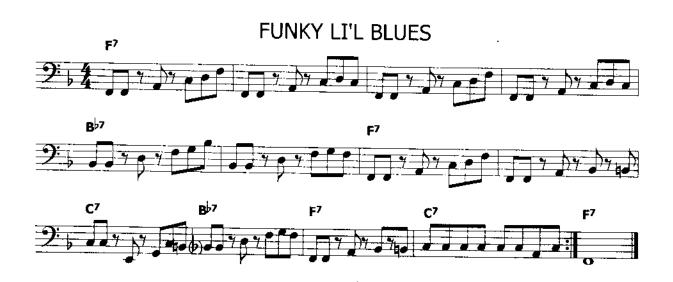


Lưu ý: Thật ra trong tất cả các đoạn nhạc vừa qua, các bạn có thể dựa vào TAB mà đàn một cách dễ dàng, không cần để ý đến cái gì khác.

CÁC BÀI THỰC HÀNH



Nhắc lại về D.C. al Coda: Trong đoạn nhạc trên, khi đàn đến chỗ "To Coda & thì đàn lại từ A và xuống luôn B. Khi đàn từ B đến chỗ "D.C. al Coda", đàn lại từ đầu cho đến "To Coda & thì bỏ qua và nhảy xuông " & Coda" để kết thúc bài.



ÂM GIAI THỨ

Âm giai thứ thường có âm điệu buồn, và khi viết thường được tượng trưng bằng chữ m nhỏ cạnh chữ hoa, thí dụ Cm. Trong âm giai thứ, các nốt thứ 3, thứ 6 và thứ 7 hay bị giáng.



Âm giai thứ cũng có các ngón bấm chuẩn thông thường mà có thể ứng dụng cho các nốt thăng giáng khác. Thí dụ sau đây:

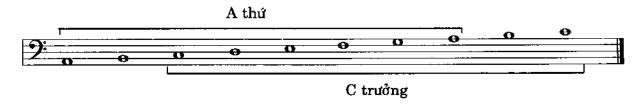


Tập đàn nói tên nốt nhạc và kế đến là số âm giai.

TẬP ÂM GIAI THỨ



Sự liên quan giữa gam trưởng và thứ: Nhìn vào âm giai C trưởng, nốt thứ 6 là nốt A. Bây giờ nhìn vào âm giai Am (A thứ) nó cũng có những nốt giống y như C trưởng. Do đó, A thứ là "thứ liên quan" của C trưởng.



Để tìm thứ liên quan đến trưởng, nhìn vào nốt thứ 6 của âm giai trưởng đó. Ngược lai để tìm trưởng liên quan, nhìn vào nốt thứ 3 của âm giai thứ đó.

Sau đây là A thứ. Bắt đầu A từ dây buông; ở ngăn thứ 5, dây E là dây bấm.

A thứ



Bắt đầu đàn từ dây D trống, nốt bấm ở ngăn thứ 5 dây A.

D thứ



Bắt đầu từ ngăn 3, từ dây E buông.

G thứ



Từ ngăn 3, từ dây A buông.

C thứ



Từ ngăn 1, từ dây E buông hay bấm.

F thứ



Từ ngăn 1, dây A buông hay bấm ở dây E, ngăn thứ sáu.

Bb thứ



Sau đây là các âm giai thứ có dấu thăng.

E thứ



B thứ Bắt đầu từ ngặn thứ 2, đàn A bấm hay buông đều được.



 F_{\sharp} thứ Bắt đầu từ ngăn thứ 2, dây E.



 C_{\sharp} thứ Bắt đầu từ ngăn thứ 4, dây A.



 G_{\sharp} thứ Bắt đầu từ ngăn thứ 4, dây E.



BÀI TẬP ỨNG DỤNG

HOUSE O' HORROR



NOIR



JAZZ MINOR

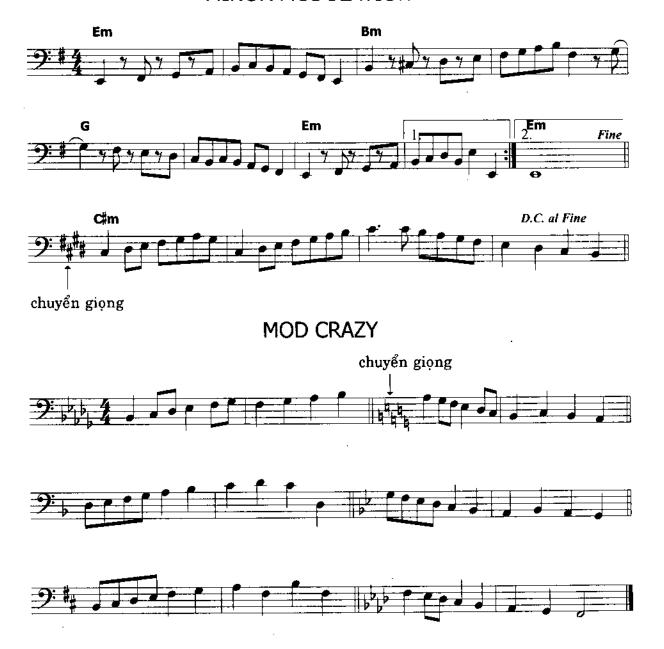


SỰ CHUYỂN GIỌNG

Khi một đoạn nhạc có sự biến đổi về dấu thăng, giáng thì người ta gọi đó là sự chuyển giọng (modulation). Một bài nhạc có thể có nhiều sự chuyển giọng.

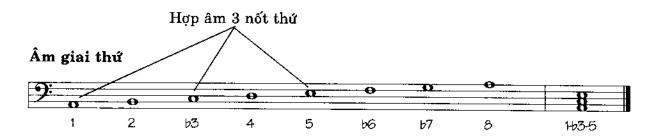


MINOR MODULATION



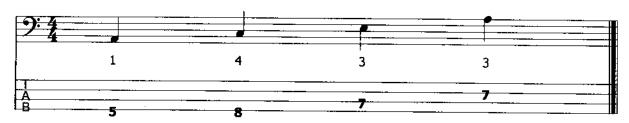
HỢP ÂM BA NỐT THỨ

Hợp âm 3 nốt thứ được thành lập từ nốt thứ nhất, thứ ba và thứ năm.



Cách đánh ngón chung

A thứ



Hoặc có thể đàn trên dây buông

A thứ

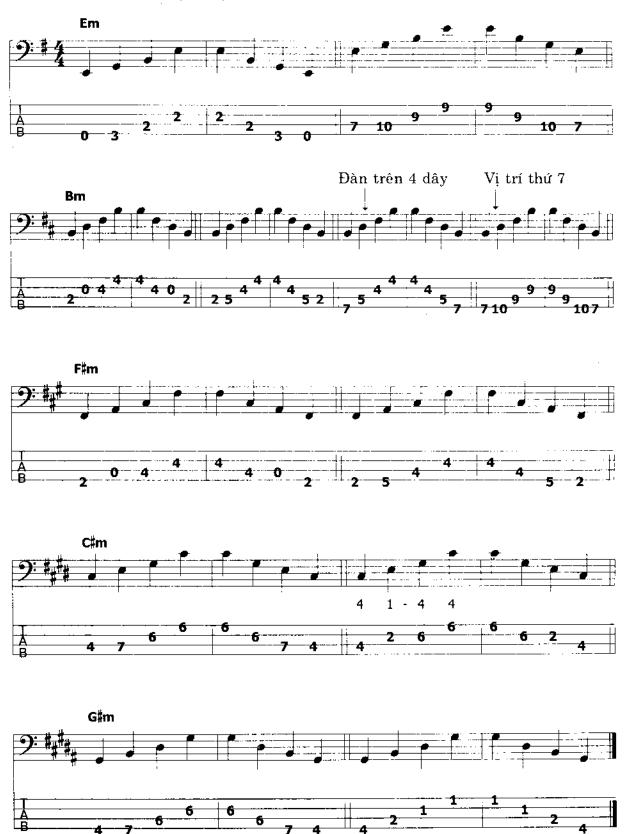


Hay đàn như vầy

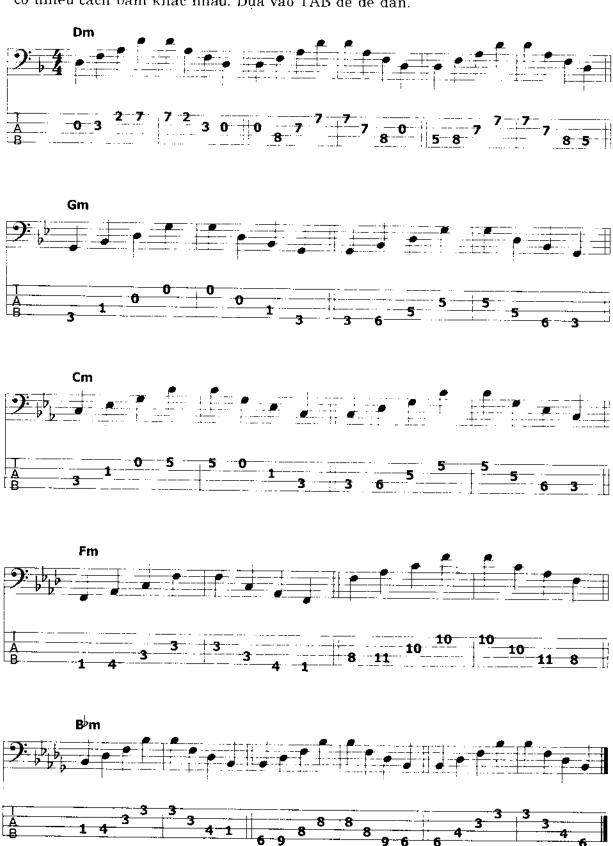
A thứ



Sau đây là một số đoạn nhạc với các dấu thăng giáng khác nhau. Nên nhớ rằng trong cùng một đoạn nhạc có thể có nhiều cách bấm khác nhau.



Sau đây là các gam thứ với các dấu giáng khác nhau. Một đoạn nhạc có thể có nhiều cách bấm khác nhau. Dựa vào TAB để dễ đàn.



THỰC HÀNH





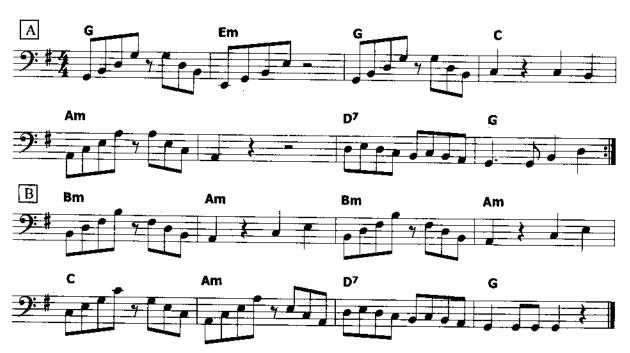




GYPSY SWING



ROOM-BA WITH A VIEW

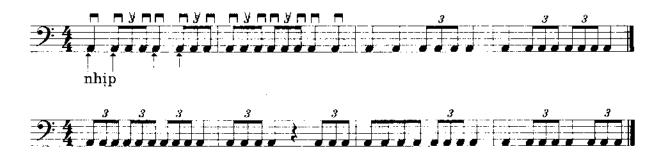


LIÊN BA

Liên ba có giá trị bằng hai móc đơn. Đây là nói về giá trị trường độ và nhịp điệu. Liên ba thường có số 3 ở trên liên.



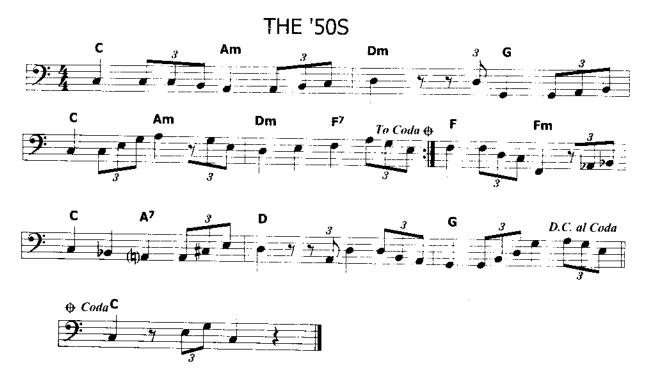
Đoạn dưới đây có thể đàn bằng phím hay i, m.



Trong liên ba người ta cũng có thể có dấu lặng và cách quy ra giá trị cũng như vậy. Người ta cũng có thể dùng dấu móc để ám chỉ về liên ba.



BÀI THỰC HÀNH VỀ LIÊN BA



Dưới đây là dạng nhịp 12/8. Thực tế 12/8 chỉ gồm 4 nhịp và mỗi nhịp tương đương 3 móc đơn hay một đen chấm.







THAY ĐỔI TIẾT TẤU, GIỌNG NHẠC

Để thay đổi tiết tấu, giọng nhạc người ta còn để cho liên ba có dấu lặng. Để đàn dấu lặng này bạn chỉ việc nhấc ngón bấm lên hay lấy ngón tay phải chận dây (ngắt tiếng).



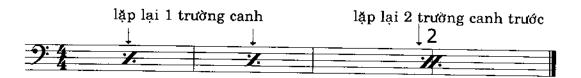
Đoạn nhạc sau đây cũng là liên ba nhưng được viết theo kiểu khác.

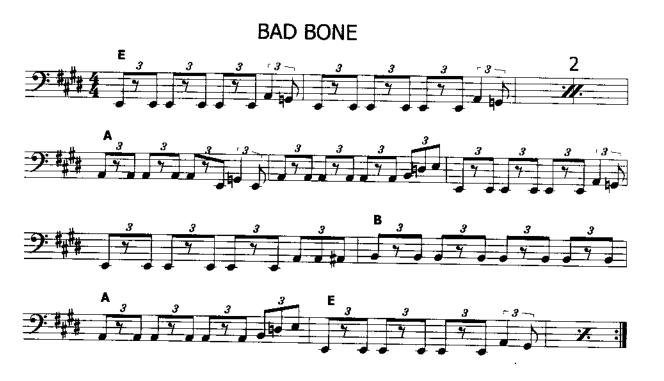




DẤU HIỆU LẶP LẠI TRƯỜNG CANH

Dấu : dấu lặp lại 1 trường canh. Dấu : lặp lại 2 trường canh trước.

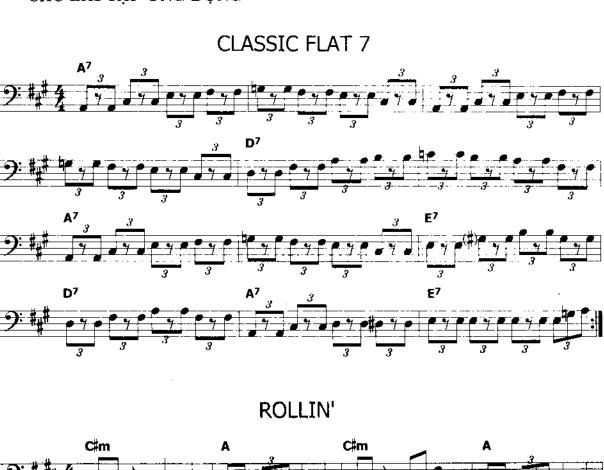




UPTOWN DOWN



CÁC BÀI TẬP ỨNG DỤNG



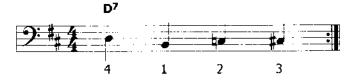




LUYỆN NGÓN BẰNG CÁCH ĐÀN ÂM GIAI (BÁN ÂM GIAI)

Luyện ngón bằng cách đàn từ tốn bán âm giai là cách thường thấy ở các thể nhạc Rock, R & B, Blues...

Một dạng đơn giản điển hình là đoạn 1 trường canh, bắt đầu từ ngăn 1 cho đến ngăn 6 rồi trở về lại.





Dạng đàn âm giai trên còn gọi là "đi" âm giai. Điều này có nghĩa là không cần phải để ý đến tốc độ.

Đoạn sau đây "đi" đến bát độ. Để trở về nốt ban đầu, nó tụt xuống ngăn thứ 3 và tiến đến ngăn thứ 5.



Đoạn nhạc dưới đây di chuyển từ thấp lên cao và ngược lại. Đây là bài tập hữu hiệu để luyện bass dài cho một hợp âm. Chú ý ngón chuyển.





Đoạn nhạc dưới đây chú ý đến ngón chuyển theo hợp âm.

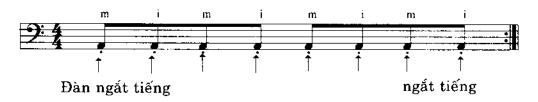




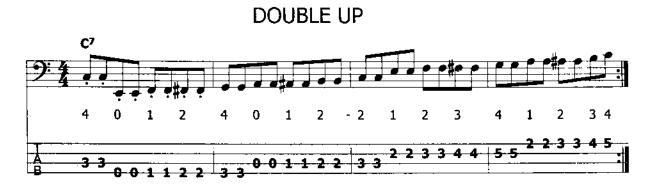


ĐÀN NGẮT TIẾNG (STACCATO)

Để tập kỹ thuật này trước tiên đàn thật chậm. Cách thực hành: đàn nốt đầu tiên (chậm) với ngón i hay m. Trước khi đàn nốt kế tiếp, lấy ngón tay không đàn (tay phải) chận dây cho nó ngân đủ trường độ. Kế đến đàn nốt kế tiếp. Người ta ký hiệu kỹ thuật này bằng dấu chấm dưới nốt nhạc.



Các bài tập về đàn ngắt tiếng.



Kết hợp với dấu nối





BÀI TẬP ỨNG DỤNG NGẮT TIẾNG



TẬP ĐÀN MÓC ĐÔI

Một nốt đen (phách) có 4 móc đôi. Do vậy nhịp 4/4 có tất cả 16 móc đôi.



Khi tập chúng ta có thể đàn bằng i, m hoặc phím. Nhớ các dấu ☐ là đánh lên và ∀ là đánh xuống.





Khi dùng phím nên đàn đúng như bài hướng dẫn mặc dù các bạn có thể đàn nhiều cách.



Dưới đây là đoạn kết hợp giữa móc đơn và móc đôi.



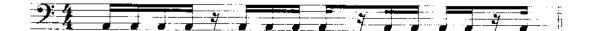
Lúc đầu nên tập nhịp chậm. Khi đàn thạo rồi có thể tăng dần lên hoặc dùng métronome.

BÀI TẬP ỨNG DỤNG MÓC ĐỘI



MÓC ĐÔI VÀ DẤU LĂNG

Dấu 🕴 là dấu lặng (nghỉ không đàn) có trường độ tương đương móc đôi.



Để đàn cho đúng, khi gặp dấu lặng móc đôi, lấy ngón i hay m chận cho dây ngưng rung. Thời gian chận kéo dài đúng trường độ dấu lặng, ở trường hợp này là dấu móc đôi. Còn trường hợp đàn bằng phím thì chỉ việc nhấc tay trái bấm lên.



ĐÀN BÀI ỨNG DỤNG CÓ DẤU LẶNG MÓC ĐÔI



TẬP ĐÀN NỐT NHẠC CÓ DẤU CHẨM

Âm điệu của nốt nhạc có chấm đằng sau thường chỏi, giật thích hợp với các thế loại Rock, nhạc châu Mỹ La tinh. Nhắc lại rằng đấu chấm có giá trị bằng 1/2 nốt nhạc trước nó.



Đoạn nhạc sau đây cho thấy dấu lặng và dấu chấm đã làm giật chỏi lên đúng với thể loại nhạc Rock.



BÀI TẬP ĐÀN VỀ DẤU LẶNG Ở ĐỦ LOẠI



TẬP ĐÀN BÀI ỨNG DỤNG

Trong bài dưới đây bạn sẽ thấy 3 loại dấu lặng khác nhau.



Đoạn nhạc sau đây có nhiều biến đổi liên tục về hợp âm cũng như tiết điệu.



Trong đoạn nhạc trên, khi đàn trở lại trường canh 1, đàn G thấp với ngón 1 và trở về dây buông khi đàn A.

4 1 4 1-1 1

Gm

4

4





HỢP ÂM BẢY

Hợp âm bảy là một cấu trúc gồm 4 nốt trong đó một trưởng và một hợp âm thứ 3 nốt - ngăn 1, thứ ba và thứ năm - cộng thêm một nốt nữa ở ngăn thứ 7. Có nhiều kiểu hợp âm 7, chúng ta nghiên cứu ba kiểu thông dụng nhất.

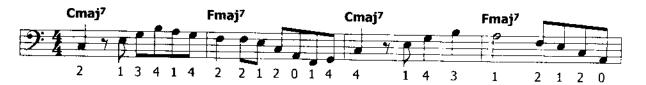
Hợp âm trưởng 7 được thành lập theo dạng 1-3-5-7. Dạng này có dạng ngón bấm chung có thể dùng cho nhiều hợp âm khác nhau.



Khi đàn hợp âm rời (arpeggio) dưới đây nhớ để ý đến số ngón bấm và tên hợp âm. Thử đàn ngón bấm và ngón buông.



FLOATY





Một lần nữa khung TAB sẽ giúp chúng ta dễ bấm hơn. Tuy nhiên chúng ta cũng có thể lựa chọn kiểu bấm cho riêng mình.

VANILLA

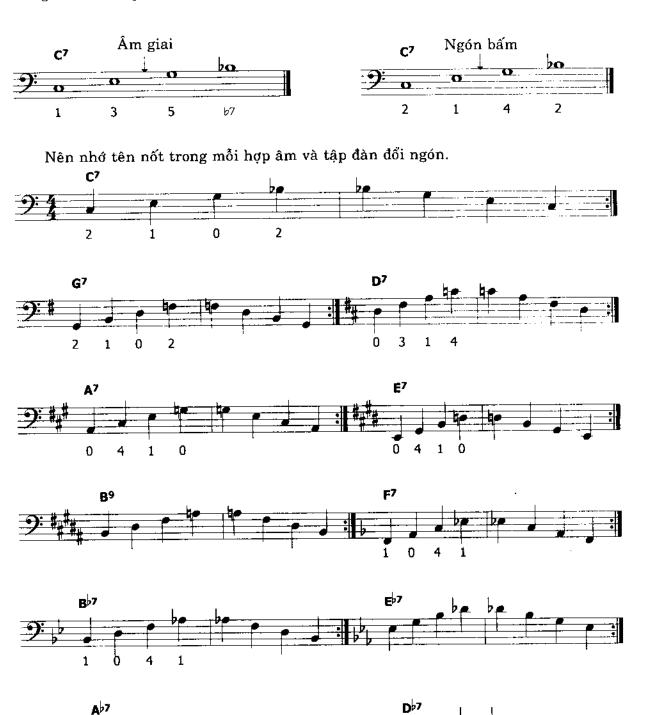




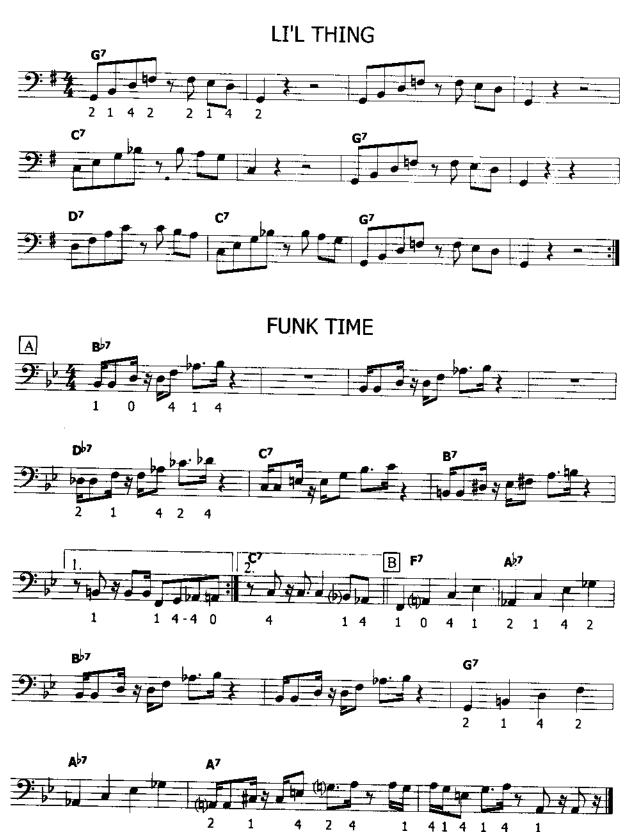


HỢP ÂM 7 ÁT

Nhiều khi cũng đừng quá lưu tâm đến tên gọi của hợp âm mà chỉ để ý đến cấu trúc của nó để đàn. Cấu trúc của hợp âm 7 át là : 1 - 3 - 5 và 7 giáng (1 - 3 - 5 - b7) và ngón bấm tổng quát là 2 - 1 - 4 - 2.



Điệu Blues luôn có đầy hợp âm 7 át. Kiểu dùng hợp âm rời để đàn là kiểu cổ điển.



HỢP ÂM THỨ 7

Hợp âm thứ 7 được viết theo cấu trúc $1 - \frac{1}{2}3 - 5 - \frac{1}{2}7$. Hợp âm có thể được viết Am7 (thí dụ).

Có hai cách bấm ngón cho hợp âm thứ 7, thí dụ cụ thể là với Am7.



Vừa đàn vừa đọc nốt cho nhớ dạng hợp âm. Dùng nhiều dạng bấm khác nhau.



BÀI ĐÀN ỨNG DỤNG

LITTLE M



Bài nhạc dưới đây có liên ba cho nên các bạn nhớ đàn đúng trường độ của nó.



Các bài dưới đây là một thí dụ điển hình sự phối hợp các dạng hợp âm 7 khác nhau.



KŶ THUẬT ĐÀN LƯỚT

Đàn bass dùng nhiều kỹ thuật khác nhau để làm phong phú tiết tấu lên. Một trong những kỹ thuật đó là đàn lướt.

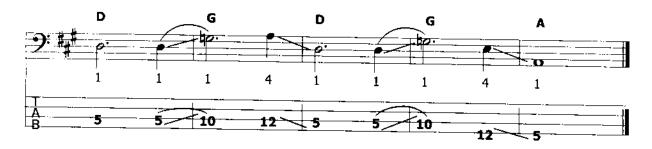
Kỹ thuật đàn lướt được ký hiệu hoặc . Trong kỹ thuật này nốt đầu tiên được đàn lên xong cũng dùng ngón bấm đó (thỉnh thoảng đổi ngón) lướt đến nốt nhạc kế tiếp. Nốt kế tiếp có thể là nốt cao hay thấp hơn. Khi lướt không được nhấc ngón bấm lên. Nốt nhạc thứ nhì vang lên do ngón được lướt đến chứ không phải do đàn lên.



SLIPPIN' & SLIDIN'







HỢP ÂM THỨ 5 ÂM

Hợp âm thứ 5 âm là một cấu trúc gồm năm nốt vốn được ưa chuộng trong mọi loại nhạc. Âm giai của dạng này được thành lập trên các ngăn $1 - \frac{1}{3} - \frac{1}{4} - \frac{1}{5} - \frac{1}{7} - 8$.

Có hai dạng bấm: Dạng đầu tiên dựa vào vị trí của âm giai thứ và chỉ dùng một ngón cho mỗi ngăn đàn; Dạng thứ nhì dùng dạng ngón 1 - 2 - 4 và bắt đầu trên ngón 4, chuyển qua lại giữa âm giai dạng 4 và 5 (xem lại các bài trước).



Sau đây là những âm giai thông dụng nhất của hợp âm thứ 5 âm với các thăng giáng khác nhau.



Hợp âm thứ 5 âm có lợi cho việc ứng tấu trong một hợp âm. Thí dụ sau đây cho thấy cách đàn âm giai lên xuống trong G và C.

VENTURE FORTH

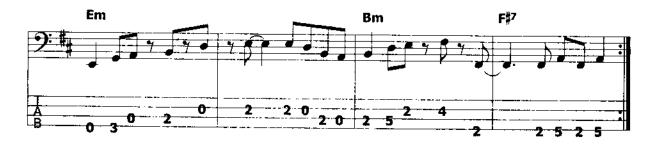




Nhớ dựa vào TAB để dễ đàn hơn.

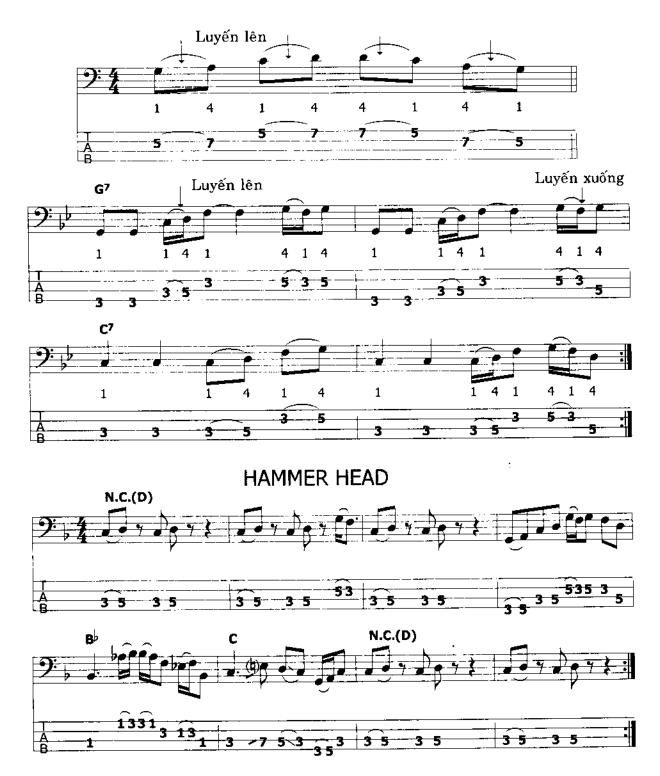
DEJA VIEW





ĐÀN KỸ THUẬT LUYẾN LÊN VÀ LUYẾN XUỐNG

Trong kỹ thuật luyến lên, đàn nốt đầu tiên với ngón bấm là ngón 1, xong lấy ngón 4 bấm nốt kế tiếp. Trong kỹ thuật luyến xuống, bấm ngón 4 và ngón 1 cùng một lúc, đàn nốt đầu tiên xong kéo ngón 4 ra để cho nốt nhạc luyến xuống ngón 1. Luyến lên là từ nốt thấp đi lên nốt cao, luyến xuống là từ nốt cao đi xuống nốt thấp.



Sau đây là 2 bát độ có ghi ngón cho E thứ 5 âm. Nó có các dấu lướt khi chuyển nốt. Lưu ý về các vị trí khác nhau khi ngón chạy lên chạy xuống. Khi đàn nhớ dựa vào TAB.



TRƯỞNG 5 ÂM

Âm giai của trưởng 5 âm được thành lập theo cấu trúc 1 - 2 - 3 - 5 - 6 - 8. Có hai cách bấm và tuỳ ý người đàn mà chọn lựa.



Sau đây là hợp âm trưởng 5 âm thông dụng với các dấu thăng giáng khác nhau.



BÀI ĐÀN ỨNG DỤNG

Nhớ dựa vào TAB để đàn cho dễ.

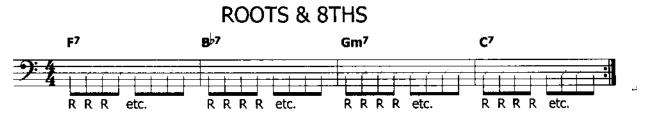


TỰ GHI KÝ HIỆU ĐỂ ĐÀN

Trước gì chúng ta đàn dựa theo những gì đã ghi sẵn, bây giờ chúng ta học tự ghi.

Điều đầu tiên là chúng ta ghi hiệu chuyển âm (từ hợp âm này sang hợp âm khác) mà được ghi bằng R. Bằng sử dụng cảm nhận tiết điệu của bài hát và bằng sử dụng nốt gốc (nốt đầu tiên) của mỗi hợp âm mới, bạn có thể tạo ra dạng bass tốt cho mình đàn. Bạn có nhiều vị trí đàn khác nhau cho nốt gốc (nốt đầu tiên).

Dưới đây là tiết điệu sử dụng móc đơn.





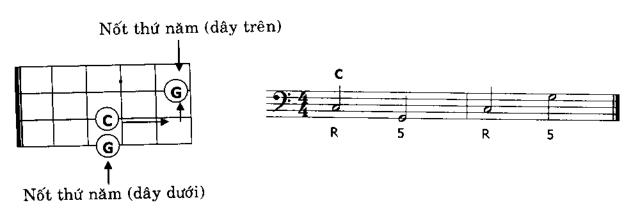
ĐÀN BÀI ỨNG DỤNG

YOUR TURN



THÊM NỐT THỨ 5 VÀO HỢP ÂM

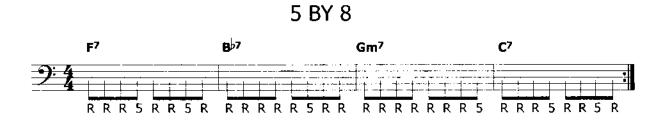
Một cách dễ để tìm nốt thứ năm là tiến lên hai phím xong chuyển lên một dây. Bạn cũng có thể tìm nốt thứ năm dưới nốt gốc, nó ở cùng một ngăn, ở ngay phía dây dưới (nốt gốc). Thí dụ nhìn hình:



Nốt thứ 5 sẽ tạo thêm âm sắc cho bass.



Sáng tác ra tiết điệu có kết hợp nốt thứ 5. Ứng dụng móc đơn (8 móc đơn trong một trường canh).



Nốt gốc, nốt thứ năm và nốt bát độ là những cấu trúc cơ bản của hợp âm. Các bạn sẽ thấy chúng dưới đây:

ROOT-5-8



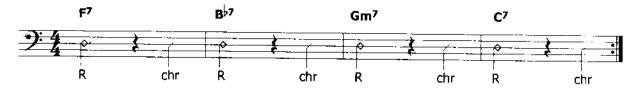
CÂN ĐỒNG CHUYỂN

Nốt gốc, nốt thứ năm và bát độ là những "nốt đích". Bây giờ chúng ta nghiên cứu các "nốt tiếp cận" - những nốt nhạc dẫn đến "nốt đích".

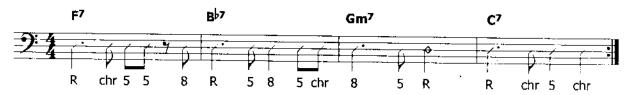
Nốt nhạc đồng chuyển là nốt nhạc đi đến "nốt đích" bằng từng ngăn đàn. Các nốt nhạc đồng chuyển có thể đến "nốt đích" bằng từ trên hay từ dưới. Ký hiệu của nốt đồng chuyển là chr, và nó sẽ là nốt gốc của hợp âm mới.



Khi chọn các nốt tiếp cận đồng chuyển, nhớ tiến từ phía trên và phía dưới của "nốt đích".



CHROMATIC R-5-8



Bây giờ bạn thử đàn nốt gốc, nốt chr của hợp âm kế. Nếu đàn thạo rồi thì thêm nốt thứ 5 vào mỗi hợp âm. Dùng chr để đi đến các nốt thứ 5.





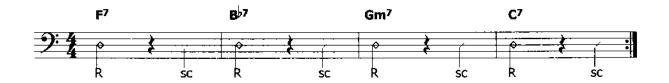


CẬN ÂM GIAI (viết tắt là sc).

Cận âm giai là toàn âm (2 ngăn đàn). Cận àm giai dùng các nốt toàn âm (2 ngăn đàn) để đến nốt đích. Tuy nhiên cũng có âm giai dùng bán âm (1 ngăn đàn) khi tiếp cận hợp âm trưởng như dưới đây. Thật ra tuy lý thuyết xem ra có vẻ dông dài nhưng đàn thực hành là chính.



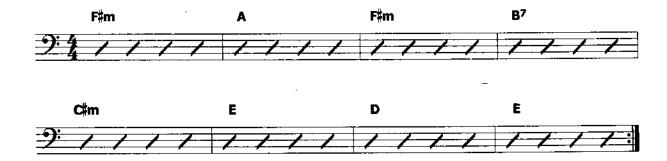
Khi tiếp cận hợp âm 7 át như dưới đây, dùng b7 để hoà với hợp âm.



SCALE R-5-8

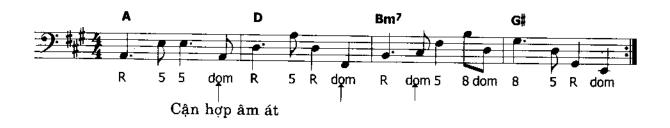


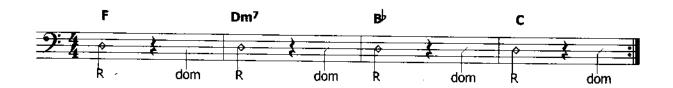
ALL YOURS



NốT CẬN HỢP ÂM ÁT

Nốt cận hợp âm át sử dụng nốt thứ năm của nốt đích. Cận hợp âm át được ký hiệu "dom".

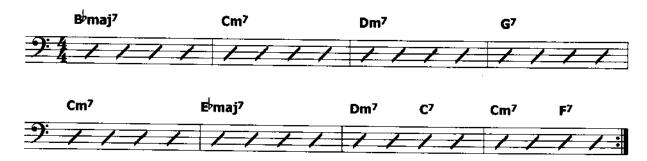




DOMINANT TO THE 5TH

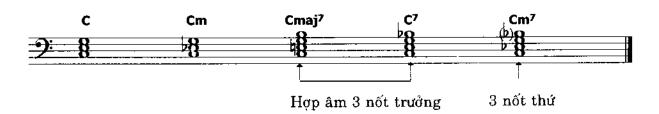


YOU GO, HUGO

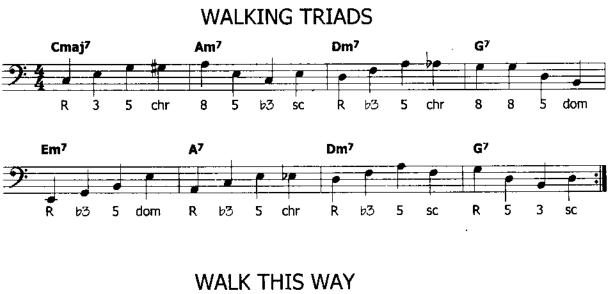


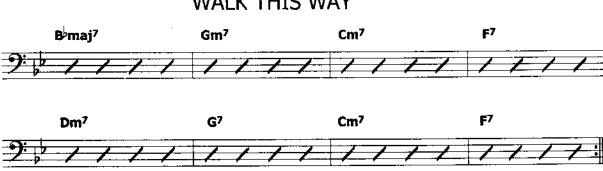
DÙNG HỢP ÂM 3 NỐT ĐỂ TẠO BASS

Sau đây là 5 cấu trúc hợp âm cơ bản mà chúng ta học cho đến bây giờ. Hợp âm 3 nốt có thể dùng để tạo ra phần bass. Hợp âm 3 nốt trưởng và thứ thì dễ nhận ra. Tuy nhiên hợp âm 3 nốt cũng nằm trong trưởng 7 và thứ 7. Trong hợp âm trưởng thì nó được gọi là hợp âm 3 nốt trưởng, trong hợp âm thứ thì được gọi là hợp âm 3 nốt thứ.



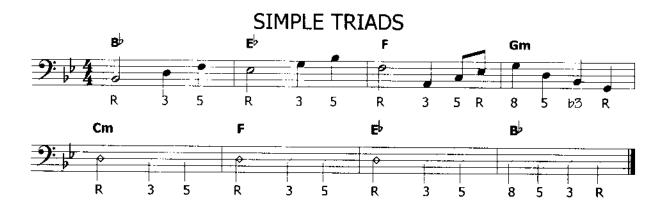
Sau đây là một thí dụ điển hình về dùng hợp âm (rời) để chuyển đến hợp âm mới.



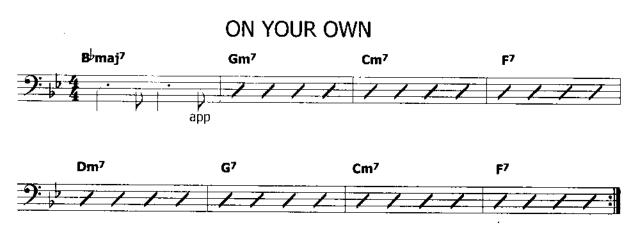


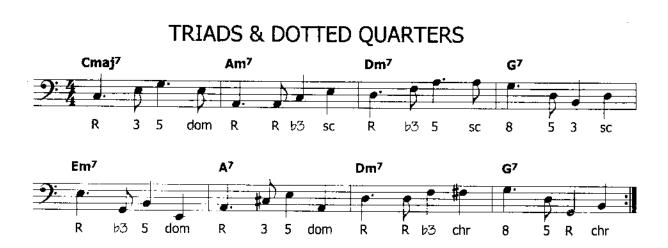
BÀI THỰC HÀNH

Trong đoạn dưới đây, phần hai là dành cho bạn tự do đàn. Nên luyện kỹ phần hợp âm 3 nốt trước khi đàn.

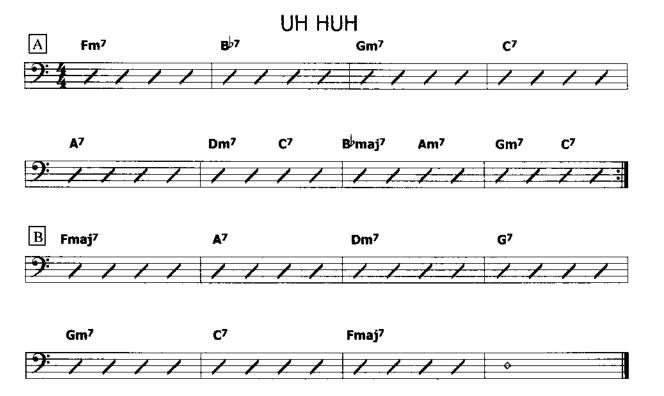


Chúng ta thử tiếp cận với các nốt của nhịp 4. Nhớ rằng có 3 cách để tiếp cận nốt đích: bằng bán cung (1 ngăn), toàn cung (2 ngăn) hay bằng nốt thứ 5. Nốt tiếp cận được ký hiệu bằng app.



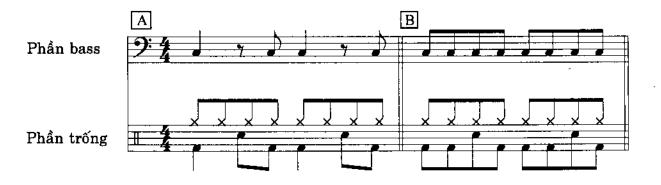


Tự sáng tác bass cho bài nhạc này bằng cách ứng dụng những điều vừa học.

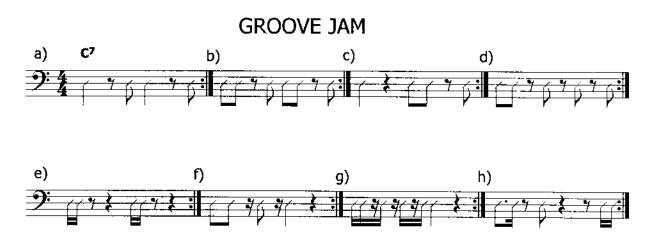


HÒA KHỚP VỚI NHAU

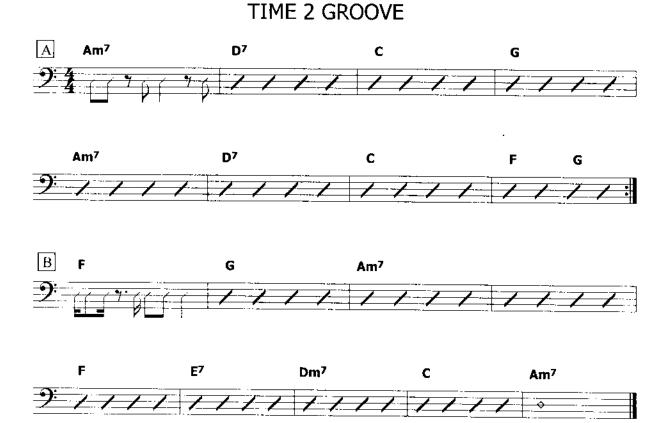
Khi cây guitar bass và trống đàn ưng ý với nhau về nhịp điệu, người ta gọi là chơi hoà khớp với nhau. Để đạt được như vậy, tay bass và tay trống phải vừa chơi vừa ngóng chừng để tìm chỗ hoà hợp với nhau. Sau đây là một đoạn thí dụ về sự hòa âm giữa bass và trống.



Sau đây là 6 tiết điệu khác nhau. Hợp âm ứng dụng trong trường hợp này là C7. Bắt đầu bằng việc chỉ đàn nốt gốc (đầu tiên). Sau khi ăn ý thì bạn có thể tùy cơ ứng biến. Điều quan trọng là đàn làm sao ăn ý với các loại nhạc cụ hay trống khác.



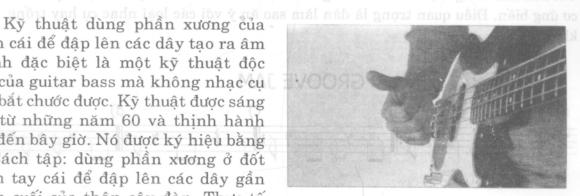
Sau đây là một bài tập nữa để luyện đàn hoà điệu ăn ý với các loại nhạc cụ khác. Bạn có thể ứng tấu nếu được nhưng vẫn giữ nhịp điệu hài hoà.



KỸ THUẬT NGÓN CÁI TAY PHẢI Sau day là 6 tiết đị (ĐÂP BẰNG NGÓN CÁI) trường hợp nay là thì ban có thể tùy C7. Bắt đầu bằng việc chi đàn nốt gốc (d

ngón cái để đập lên các dây tạo ra âm thanh đặc biệt là một kỹ thuật độc đáo của guitar bass mà không nhạc cu nào bắt chước được. Kỹ thuật được sáng chế từ những năm 60 và thinh hành cho đến bây giờ. Nó được ký hiệu bằng T. Cách tập: dùng phần xương ở đốt ngón tay cái để đập lên các dây gần phần cuối của thân cây đàn. Thực tế bạn chỉ vận động cổ tay là chính và nhớ để cho ngón cái bật lên tư nhiên để dây rung. Khi tập, đừng có gồng cứng toàn bộ tay phải mà phải tư nhiên, thoải mái.

Bắt đầu tập với dây buông. Tập từ dây này sang dây no. Khi cần ngắt tiếng thì dùng tay trái (thí du chân những dây không tập kỹ thuật).

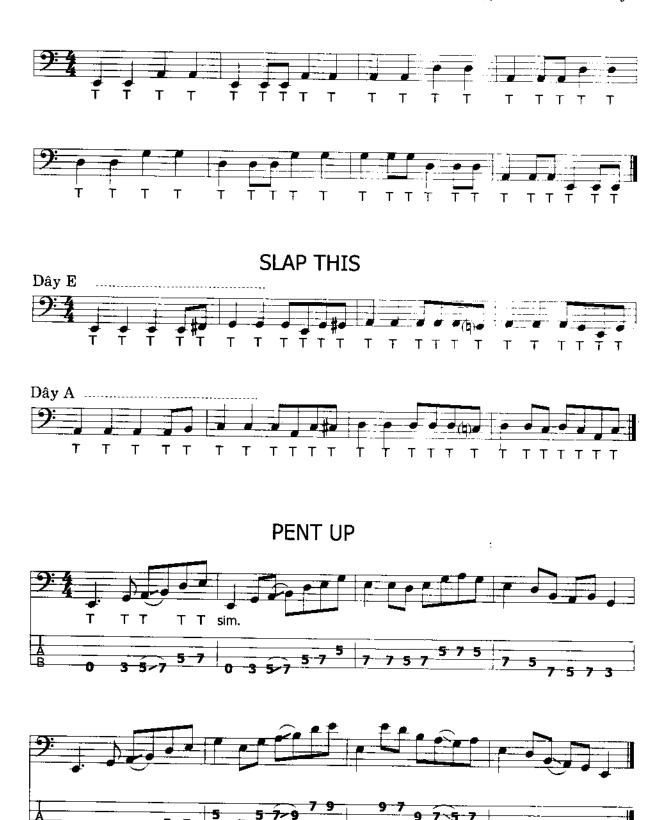






BÀI ĐÀN ỨNG DỤNG

Khi "đập" nhớ để ngón cái song song với dây (trước khi "đập") để dễ nhắm dây.



MÓC DÂY BASS

va Kỹ thuật móc dây bass: (1) yah my gnos gnos iko nògo áb odd "qặb" idX

Để ngón cái nghỉ trên dây E, để ngón trỏ (i) ở giữa dây D và dây G, với ngón giữa (m) cong lại phía dưới dây G. Lấy ngón trỏ kéo (móc) dây lên. Kỹ thuật này được ký hiệu p. Các bạn sẽ thấy:





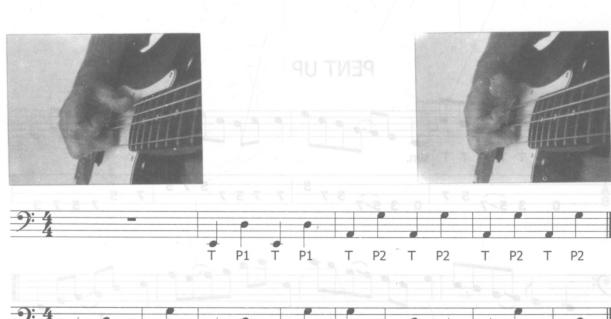
p1: có dùng ngón trỏ (i) móc và

p2: dùng ngón giữa (m) móc.

Thường ta dùng kỹ thuật "đập" cho dây E và A và "móc" cho dây D và G.







Bài tập thêm về P và T





Tập đàn nốt bát độ có ứng dụng T và P.

CHROMATIC OCTAVES



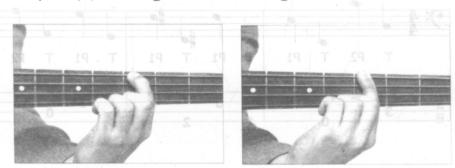


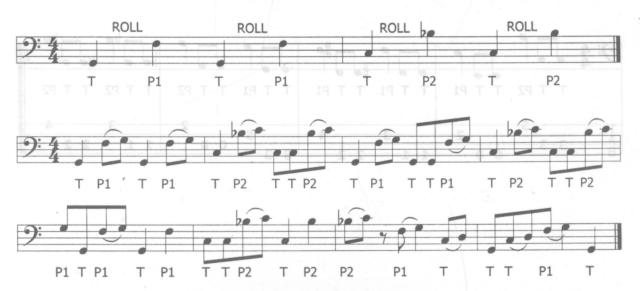


KỸ THUẬT NHẨN KÉO DÂY

Để tạo âm thanh đặc biệt, bấm ngón 1 ở nốt F ngăn thứ 3 (hình), đàn

lên và ngón 1 vẫn bấm chặt nốt F và ấn kéo ngón 1 xuống dây A. Âm thanh sẽ vang theo kiểu kéo dài và ẻo ra. Ký hiệu của kỹ thuật này là Roll.



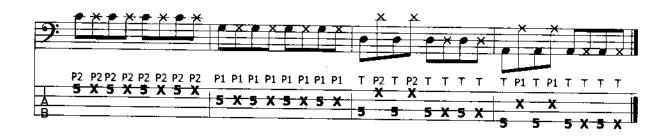




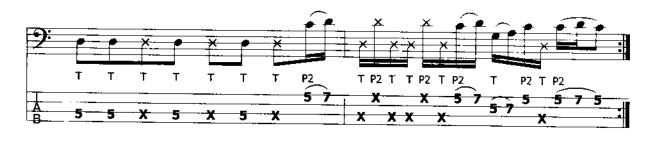
LÀM CHẾT TIẾNG

Đẩy dây (dùng ngón tay trái) hướng xuống phím đàn, các bạn sẽ tạo ra một âm thanh "giả" (âm thanh không đúng ở ngăn đàn) và sẽ làm giàu thêm âm sắc. "Đập" hay móc dây trong tư thế đó sẽ tạo âm thanh đặc biệt.









CÁC BÀI ỨNG DỤNG

Nếu chúng ta tập và nắm vững những điều chỉ dẫn thì những bài dưới đây sẽ không khó một chút nào.



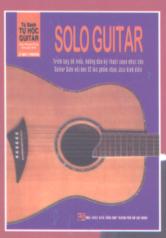
IT'S AN EYEFUL

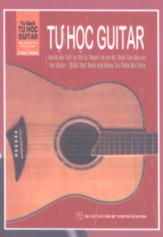


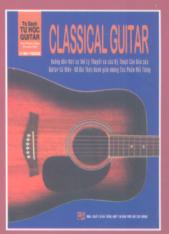
Lời nói đầu	5
Cây guitar bass điện	7
Cái ampli	
Cách lên dây đàn	8
Tư thế đánh đàn	
Kỹ thuật tay phải	
Kỹ thuật tay trái	
Tập dây buông	
Các nốt trên dây E (dây số 4) tức dây buông	
Tập đàn các nốt thăng và giáng trên dây số 4	17
Các nốt nhạc trên dây A (dây số 3)	18
Tập thêm các nốt nhạc trên dây số 3 (dây A)	20
Tập đàn trên dây số 2 (dây D)	2 3
Thêm các nốt khác trên dây số 2 (đây D)	25
Các nốt trên dây G (dây số 1)	28
Thêm một số nốt trên dây G	30
Thêm các bài tập về bát độ	
Dấu lặng	
Móc đơn	39
Tiết điệu cổ điển	44
Vị trí thứ 3 trên dây G (dây số 1)	47
Vị trí thứ 3 trên dây D (dây số 2)	
Vị trí thứ 3 trên dây A (dây thứ 3)	
Vị trí thứ 3 trên dây E (dây thứ 4)	
Dang 4 nốt	
Các thế bấm dịch chuyển được	
Vị trí thứ 5 trên dây G (dây số 1)	
Âm giai trưởng	
Âm điệu Blues theo kiểu cổ điển	
Đàn nhấn nhịp điệu (Syncopation)	
Hợp âm ba nốt	
Âm giai thứ	
Hợp âm ba nốt thứ	
Liên ba	
Thay đổi tiết tấu, giọng nhạc	
Luyện ngón bằng cách đàn âm giai (bán âm giai)	
Tập đàn móc đôi	
Tập đàn nốt nhac có dấu chấm	
Hợp âm bảy	
Hợp âm thứ 5 âm	
Trưởng 5 âm	
Tự ghi ký hiệu để đàn	
Dùng hợp âm 3 nốt để tạo bass	120 120
Kỹ thuật ngón cái tay phải (đập bằng ngón cái)	
ry muat ugon car tay phat (uap bang ugon car)	TOD

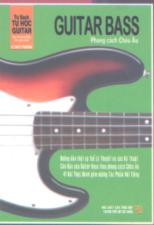
TU HOC GUITAR

THEO PHƯƠNG PHÁP THỰC HÀNH ĐƠN GIẢN

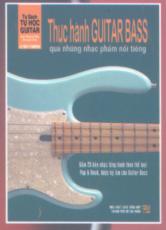


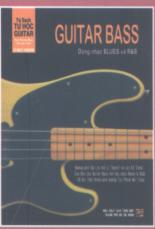






Œ.







Cty Văn hóa THIÊN VƯƠNG

15/28c Khu phố I - P. Tân Thuận Đông - Q.7 ĐT: (08) 8733547 Fax: (08) 8733547



